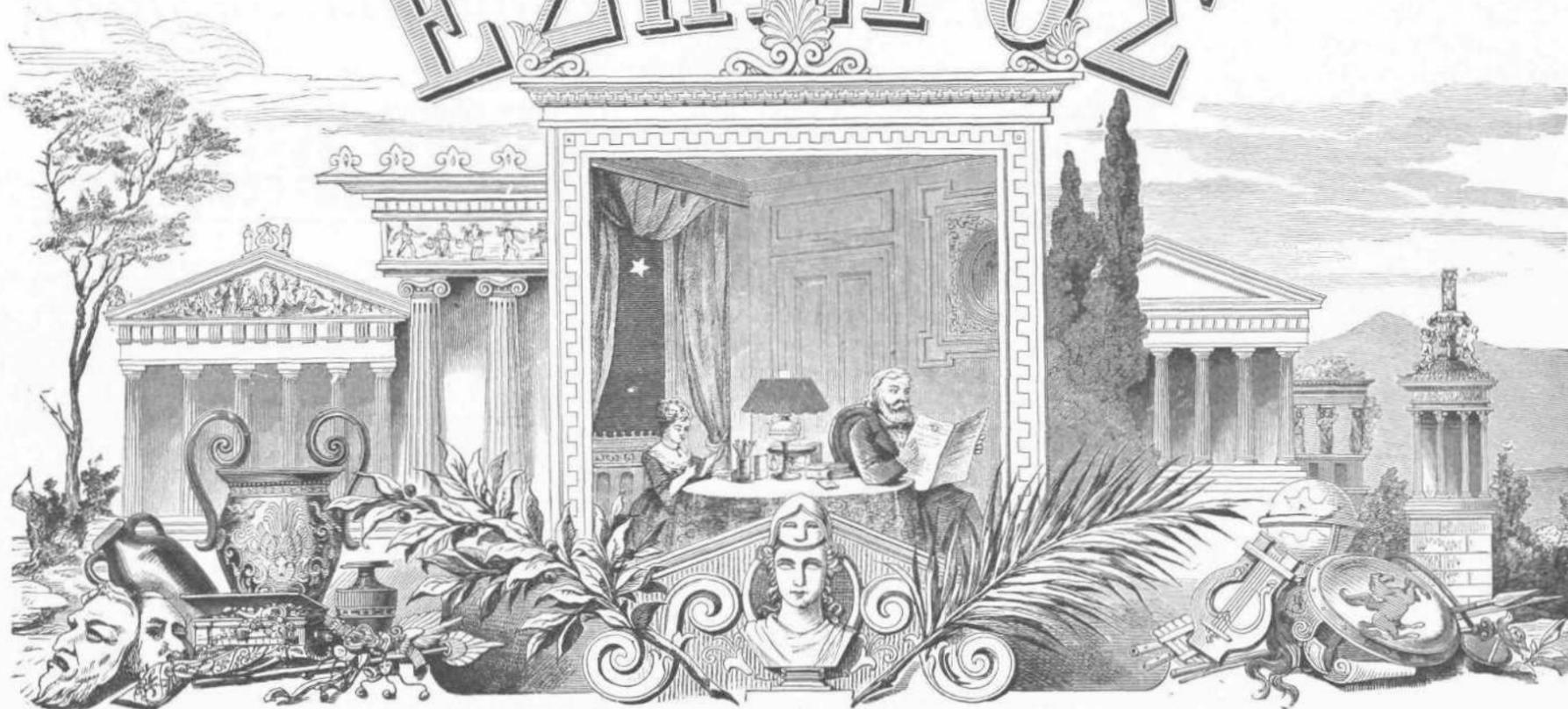

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Δ΄.

Ἐκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῆ 1/13 Ἀπριλίου 1885

Τιμὴ ἑτησία
προσπληρουμένη
εἰς χειρόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

ΑΡ. 95.

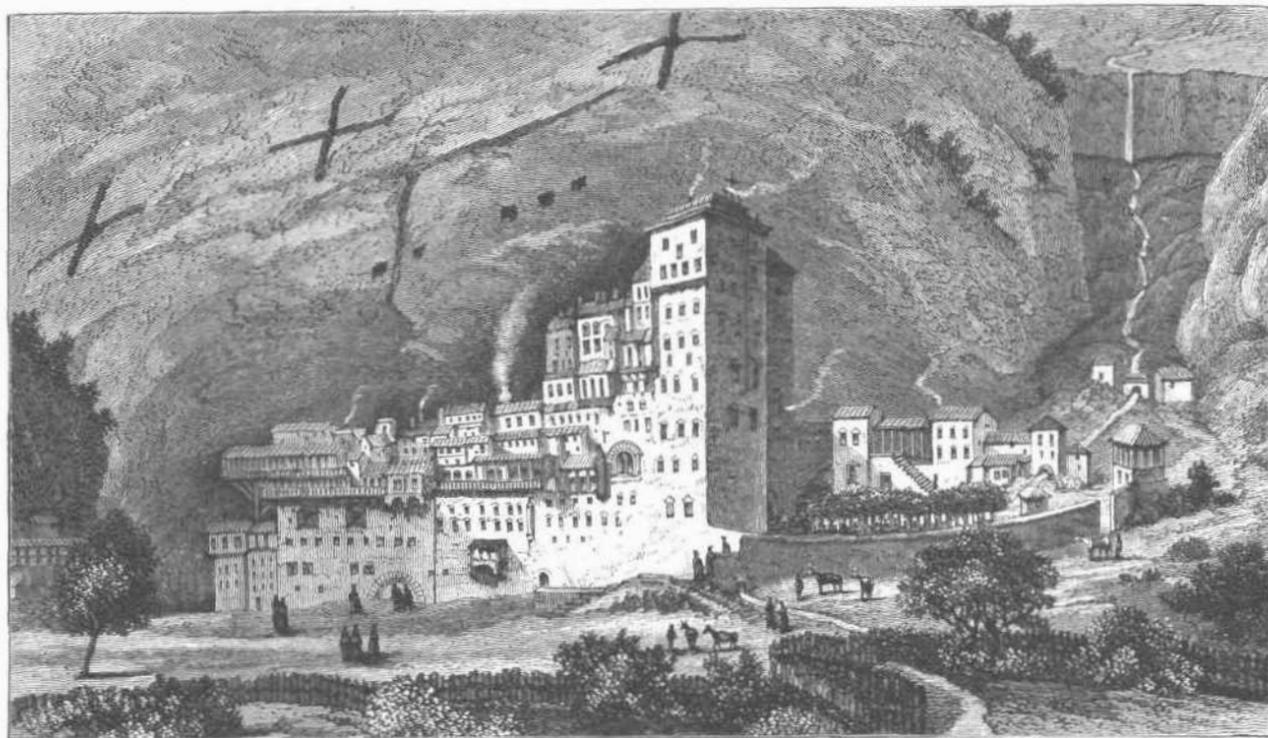
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ νῆσος Χίος (συνέχεια). — Ὀλίγα τιτὰ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσι διδασθηκῶν. — Συγκριτικὴ περὶ ῥιθὸς μελέτη (τέλος). — Περὶ τοῦ κόσμου τῶν ἐξελιφουμένων ζῶων (συνέχεια). — Ποίησις: Ὁ στεναγμὸς. Ἡ ὄσφραγί. — Ὁ τάφος τῆς βασιλίσσης Ἀλσιθίδος. — Ἡ φοικώδης ρύξ. Διήγημα. — Περιήγησις Παρισίνης Κυρίας

ἀπὸ τῆν Κασιμίην τῶν Ἰνδιῶν. — Ἀνθία Πάσχωφ. — Βιβλιογραφικά. — Διάφορα. — Αἰτίγματα καὶ λύσεις. — Γραμματοκοιδώσιον.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ μονὴ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. — Εὐγενής τῆς Κασιμίας. — Ἡ νῆσος Χίος (τὸ Βροντάφορ). — Ἡ κριάς. — Ὁ κάστωρ. — Ἡ νέα μήτηρ. (Εἰκὼν Κ. Κεῖζελ). — Ὁ τάφος τῆς βασιλίσσης Ἀλσιθίδος. (Εἰκὼν Α. Ρεῖγερ.) — Νέος Ἰνδὸς ἐκ Κασιμίας. — Ἰνδικὸς ταὸς ἐπὶ τοῦ Τακτί-Σολιμάν. — Ἀνθία Πάσχωφ.

Ἡ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ.

Εἰναι τῶν προηγουμένων τευχῶν τοῦ "Ἐσπεροῦ" ἀδημοσιεύσαντες τὴν εἰκόνα τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου μετὰ περιγραφῆς. Σήμερον δὲ παραθέτομεν ἑτέραν εἰκόνα τῆς Μονῆς καθ' ἣ ἐπιτυχαστέραν, ἐκ τοῦ συγγράμματος τῆς Φιλελληνίδος δεσποσύνης Ἀγνῆς Σμῖθ τοῦ ἐπιγραφομένου "Βλέμματα ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς τοπιογραφίας," παραπέμποντες τὸν φιλόμουσον ἀναγνώστην εἰς τὸ τεῦχος ἐν ᾧ κατεχωρίσθη ἡ περιγραφή.

Η ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ.

(Συνέχεια.)

(Μετὰ εἰκόνας, ὅρα σελ. 357.)

"Ἦθη καὶ ἔθνη — Ο ἰστορικὸν τῶν κατοίκων.

Ἰ τρόποι τῶν Χίων εἶναι ἐν γένει γλυκεῖς καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῶν προσήγης πάντες ἐμπνεύονται ὑπὸ τῆς πρὸς τὸ ἐμπόριον κλίσεως καὶ ἀγαπῶσι τὸ κέρδος. Ἰσως πολλάκις ἡ μεγάλη των οἰκονομία φαίνεται γλαυρότης· εἶναι ὅμως λιτοὶ τὴν δίαιταν καὶ ἀγαπῶσι πολὺ τὴν οἰκογενεάν των. Ἀν καὶ ἐν τῇ πόλει πολλὰ, ὡς εἴπομεν, γίνονται ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἐν τοῖς χωρίοις ὅμως οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸ πλεῖστον ἀγράμματοι, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι καὶ προληπτικοί, πιστεύοντες εἰς μαγείας καὶ εἰς φαντάσματα.* Ἢ ἀποδοκιμαζομένη αὐτοῖς δευτέρω προέρχεται τὸ μὲν ἐκ τοῦ φιλοσύχου τοῦ χαρακτῆρος των, τὸ δὲ ἐκ τοῦ μακροχρονίου ζυγοῦ.

Οἱ Χιοὶ ἀγαπῶσι ἐν γένει τὰ καλὰ φαγητά, τὴν μουσικὴν, τὸν χορὸν καὶ τὰς διασκεδάσεις. Συχνότατα τελοῦνται ἑορταὶ καὶ πανηγύρεις ἐν τοῖς χωρίοις· μετὰ τὴν λειτουργίαν οἱ πολυπληθεῖς προσκυνητὰί τρώουσι, πίνουσι καὶ χορεύουσι. Ὁ χορὸς τὸν εἶναι οἱ σωτῆρες ἄνδρες καὶ γυναῖκες κρατοῦνται ἐκ τῆς χειρὸς, ἐν ζυῖτος προπορεύεται χορεύων ὁ χορηγὸς πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται γενναῖος καὶ φιλοδόξος τοῦ μουσικοῦ· ὅση ἡ χορευτριά του τὸν ἐλάσει, ὅση ὁ οἶνος βέβη ἀφρονώτερος, τοσοῦτον καὶ τὸ φιλοδόχημα τοῦτο εἶναι γενναύτερον. Ἀρχαιοτάτη πανηγύρις, εἰς ἣν κατ' ἔτος συρρέουσι πλεῖστοι κάτοικοι τῆς νήσου, εἶναι ἡ εἰς μνήμην τῆς ἁγίας Μαρκέλλης τελουμένη. Ἐν τῇ θέσει, ἐν ἣ ἐμαρτύρησε, πλησίον τοῦ χωρίου Βολισσοῦ, ἀνηγέρθη μικρὰ ἐκκλησία, σκιαζομένη ὑπὸ γιγαντιαίας συκῆς. Εἰς τὴν πανηγύριν ταύτην, τελουμένην τῇ 22 Ἰουλίου συρρέουσι δι' ἀποπλοίων καὶ ἐκ τῶν παραλίων τῆς Ἀσίας πολλοὶ προσκυνητὰί, οἵτινες φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰς τροφάς, διαμένοντες δὲ ἐν ὑπαίθρῳ· περιέρχον εἶναι τὸ θέαμα τοσοῦτον πλήθος, ἐνίοτε μέχρις ἐξακισχιλίων ψυχῶν ἐστρατοπεδουμένου ἐν ἐκτεταμένῃ καὶ ἐρήμῳ πεδιάδι ἐπὶ ἐδομάδα ὅλην εἶτε ἐν ὑπαίθρῳ εἶτε ὑπὸ σκηνάς.

Τὸ κλίμα — Αἱ νῆσοι — Οἱ ἱατροὶ — Ἀρχαιολογικά.

Τὸ κλίμα εἶναι ἐν γένει γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν. ἐνίοτε ἐνοχλεῖται θερὸς χειμῶν, ὡς ἐν ἔτει 1872, ὅτε ὄλαι αἱ λεμονεῖαι ἐπάγγρασαν, ἀλλὰ συνήθως

* Οὐχὶ πλεῖστον τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Ἀγγλῶν, παρ' οἷς ἀκμαεῖε δὲ ἡ παιδεία.

ἡ θερμοκρασία εἶναι ὑποφερτῆ· αἱ συχνὰ μεταβολαὶ τῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐπιφέρουσι κροτολόγηματα ἐνίοτε καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θέρους. Ἢ ἀποπληξία καὶ ἡ ἐπιληψία δὲν εἶναι σπάνια, ὡς καὶ ἡ φθίσις, διὸ καὶ κακῶς κἀννοοῦν οἱ ἱατροὶ ἀποστέλλοντας φθισικούς εἰς Χίον. Ἢ νήσος ἔχει δέκα ὡς ἑγνίται ἱατροῦς· ἐν ὅμοις συγκαταλέγονται εἰς τοὺς ἱατροὺς καὶ τοὺς ἐμπειρικούς, τοὺς κούρεῖς, γυναικῆς τινες, τότε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς ἑκατοντάδας. Μήπως χωρικοί, οἵτινες οὐδὲ τὴν ἡλικίαν των εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὀρίσων, δύνανται νὰ κἀνωσι διάκρισιν μεταξὺ ἱατροῦ καὶ ἀγῶρου; Ἐπιστήμονας καὶ λογίους ἀνδρας ἡ νήσος δὲν ἔχει πολλοὺς· καὶ ὅμως οἱ ἐκταῖθα ἐργόμενοι ἀρχαιολογοὶ εὐρίσκουσι κύκλον, ἐν ᾧ δύνανται νὰ συναναστρέφωται· ἡ ἀρχαιολογία ἰδίως ἔχει ἐκταῖθα στάδιον εὐρύ, καθὲρ ἀνασκαφαὶ τακτικαὶ δὲν ἐγένοντο ἀκόμη ἐν Χίῳ. Ἐκ τῆς ἀρχαιότητος ὀλίγα σώζονται ἐρείπια· οὐδὲ ἔχουσιν εἶδωμεν τοῦ ἀρχαίου νοσῶ τοῦ Διὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους Πελαιναίου, οὐδὲ τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἐν τῇ ἀκρωτηρίῳ τῆς Ἀγίας Ἐλένης. Τὰ ἀρχαία νομισματα εἶναι πρὸ πάντων τὰ μαρτυροῦντα περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῆς Χίου· σχεδὸν ὅλα τὰ νομισματα φέρουσι ἀφ' ἐνὸς μορφήν σφιγγῆς, ἀφ' ἑτέρου γαικῶν ἀμορῶν, ἐνίοτε ὄφρων καὶ ἄλλοτε στάχυν ἢ πρόμνην πλοίου, μετ' ἐπιγραφῆν· ὀβελός, διωκόλον κτλ. ἐπὶ νομισματος ἀναγινώσκαι τις τὴν ἐπιγραφῆν. Ἐπιγραφῆς τῆς Χίου. Ἐνωσις τῶν Χίων καὶ τῶν Ἐρυθρέων.* Εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης πολλὰ εὐρέθησαν ἐπιγραφαί, ὡς καὶ ἀρχαῖοι ἀμφορεῖς· ὁ καθαρισμὸς τοῦ λιμένος πολλὰ θὰ ἔφερει εἰς φῶς ἀρχαία. Τὸ φρούριον εἶναι οἰκοδομητὸν τὸ τέλειον τοῦ μεσαιωνοῦ· ἔδοκ καὶ ἐκεῖ ἐρρήγναι ἐρείπια ἐπάλλεων καὶ φρουρίων τῶν Γενουσησίων. Καὶ ὕδραγωγία σώζονται· ἡ γέφυρα τῆς κόρης εἶναι ὕδραγωγίον τῶν Γενουσησίων· πλησίον αὐτῆς κείνεται τὰ ἐρείπια ἄλλου ὕδραγωγείου, τὸ ὅποιον φαίνεται ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Ἐκδρομὴ πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῆς νήσου.

Κατὰ λαμπρὰν θερινὴν ἡμέραν, ναυλώσαντες καλὰς ἡμίονους, ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῆς πόλεως τῆς Χίου. Καὶ πρῶτον μὲν διήλθομεν καθ' ὄλον τὸ μήκος του τοῦ Βουναίου, καὶ ἀφίνοντες ἀριστερὰ μὲν τὴν συνοικίαν τῶν Καθολικῶν, δεξιὰ δὲ τὸ φρούριον, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ πρῶταῖον, ἐνθα εὐρίσκονται τὰ θυροσδεφεῖα· ἐκεῖθεν διὰ ὁδοῦ στενῆς καὶ ἀπειρηγῆτος ἤλθομεν πλησίον χειμῶν δένδρων ἐρησὶ καὶ εἶδωμεν τὰ πρῶτα μεγάλα κάρνα. Εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἐξοχῇ. Πρὸ ἡμῶν εἶχομεν τὰ ἀρχαία Λατομεῖα ἐπὶ λόφῳ ἐρησὶ χρωμάτων ἐρυθρόχρους. Παρὰ τὴν παρῶν ὁδὸν ὑπάρχουσι ἐρείπια οἰκιῶν, ἐν τοῖς ὕψοις τῶν ὁποίων κατοικοῦσιν οἱ τῶν περιχώρων κτηπουροί. Αἱ οἰκίαι αὐταὶ κατεσφραγίσθησαν ἐν τῇ μεγάλῃ Καταστροφῇ τοῦ ἔτους 1822. Καθ' ὁδὸν πολλοὺς συνηγῆσαν ναυτικούς τοῦ Βροντάδου μεταβαίνοντας εἰς τὴν πόλιν· οἱ ἄνθρωποι οὗτοι μετὰ πολλῆς προσήκειας μᾶς ἐχαίρειζον. Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς Λιθάδια, ὅπου οἱ κῆποι εἶναι φραϊάτοι, διότι τὸ ὕδωρ ἐκταῖθα εἶναι ἀφθονόν. Ἐξῶθεν τοῦ χωρίου διεσθῆμεν χεῖμαρρον ἀρκούντως εὐρύν· πρὸς τ' ἀριστερὰ εὐρίσκατο ὁ ἅγιος Γεώργιος* τοῦ Βροντάδου μετ' ὁ κομφῶν αὐτοῦ κωδωνοστάσιον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου τῆς Τήνου, ἔργον τῶν ἐπιδείξιων Τριῶν λιθοξῶν. Ἐμπροσθεν ἡμῶν ἦτο τὸ Βροντάδιον. Μεταξὺ Λιθαδίων καὶ τῆς θαλάσσης δὲν ἐδελόμενον ἦ κήπους καὶ ἡ ὁδὸς μας ἦγεν ἐν μέσῳ δύο ὕψη-

* Κατεστραφῆ καὶ οὗτος ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ.

λῶν τοίχων, οἵτινες μᾶς ἐκάλυπτον ὄλον τὸν ὀρίζοντα. Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τὴν παραλίαν, παρὰ τὴν ὅποιαν ἦσαν ἑλλημενισμένα διάφορα πλοῖα, ὧν οἱ ναῦται ἦσαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οἰκείων των, καὶ τινες λέμβοι ἀλευστικαί, ὧν τὰ δίκτυα ἐξηραίνοντο εἰς τὸν ἥλιον. Ἐπὶ μικρῷ ἀκρωτηρίῳ τρεῖς ἡ τέσσαρες ἀνεμόμυλοι εἶχονον τὰς μεγάλας αὐτῶν πτέρυγας εἰς τὸν ἐλαφρὸν νότιον ἄνεμον. Ὁ αὐρανὸς ἦτο κυανός, ἀνεφέλος. Παρὰ τὴν θάλασσαν παίζουσι παιδιὰ πολλὰ ἐλεύθερα καὶ ἄνευ φροντίδων· οἱ παῖδες αὐτοὶ εἰσκειοῦνται ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων πρὸς τὸ στοιχεῖον, ἐν ᾧ θὰ διάγωνε τὸν βίον, πρὸς τὸ στοιχεῖον ἔκαιον, τὸ ὅποιον ἴσως καταστῆ αὐτοῖς πηγὴ πλοῦτου, ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ τάφος των.

Οἱ Χιοὶ πλοῖαρχοι εἶναι σχεδὸν ὅλοι ἐκ Βροντάδου· οἱ πλεῖστοι αὐτῶν εἶναι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν πλοίων, τὰ ὅποια κυβερνοῦσι. Μεγάλην ἔχουσι οἱ Χιοὶ ὑπόκληρον εἰς τοὺς πλοῖαρχους των, οἵτινες ἔδωκαν δειγμάτα μεγάλης ἱκανότητος καὶ τιμιότητος. Τὰ ναυτικὰ θάνατα γίνονται πρὸς 20% τόκον, καὶ ἀφαιρέσει τῆς ἀσφαλῆς πρὸς 18%. Ἄλλως τε ὅλοι οἱ πλοῖαρχοι εἶναι οἰκονόμοι καὶ τίμιοι· τινὲς μόνον αὐτῶν εἶναι ὀλίγον ἀπότομοι τοὺς τρόπους· οἱ περισσώτεροι κατώρθωσαν ἐξ ἀπῶν ναυτῶν νὰ γείνωσιν ἰδιοκτῆται μεγάλων πλοίων.

Τὸ Βροντάδιον* κοσμεῖται καθ' ἑκάστην διὰ νέων καὶ κομφῶν οἰκοδομῶν, καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν δραστηριότητα τῶν κατοίκων αὐτοῦ· ἐν γένει δ' εἶπαι τὸ ναυτικὸν τῆς Χίου περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τοῦ Βροντάδου συνδέονται πρὸς ἀλλήλους διὰ συγγενικῶν δεσμῶν· συνήθως τὰ τέκνα ὅλα μίαις οἰκογενεαῖς ταξειδεύουσι μετὰ τοῦ πατρὸς των ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου, ὅπερ, καθ' ἡμᾶς, εἶναι μεγάλη ἀπερισκέρεια, διότι ἂν τυχόν τὸ πλοῖον ναυαγήσῃ, ὀλοκλήρως ἡ οἰκογένεια καταστρέφεται.

Ἢ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς πόλεως μέχρι Βροντάδου εἶναι μίαις ὥρας καὶ ἐνὸς τεταρτοῦ. Ὁ ἀήρ εἶναι ὑγιεινός, διότι τὸ ὑπερκεῖμενον ὄρος Αἶπος προσυλάττει αὐτὸ ἀπὸ τῶν βορειῶν ἀνέμων. Τὸ Βροντάδιον κατοικεῖται ὑπὸ γλιῶν περίπου οἰκογενεῶν, ὧν αἱ τριακόσται εἶναι εὐποροί. Ἄλλ' ἡ κακὴ κατάστασις τῶν ὀδῶν, ἡ μᾶστις αὐτῆς τῆς Χίου, παρακωλύει τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πολιτισμοῦ· τοῦτο ὅμως δὲν παρενοχλεῖ πολὺ τοὺς ναυτικούς, οἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους ἀπόντες δὲ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας των προσελκουμέναις ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων τῆς Εὐρώπης ἦθων.

Τὰς γυναῖκας τῶν ναυτῶν ἐπαρκολεῖ ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία, ἡ κτηνοτροφία καὶ ἡ συλλογὴ τῶν ἐλαίων. Ἢ ἀφίεις τοῦ συζύγου εἶναι δι' αὐτὰς ἡμέρα ἐορτάσιμος, διακόπτοσα τὸν μονότονον ἐν Βροντάδιῳ βίον τῶν οἰκογενεῶν. Τὸ Βροντάδιον ἔχει τρία μὲν σχολεῖα ἀρρένων καὶ τρία θηλέων. Ἐκαστος ὕψωσθιν εὐπορος· κάτοικος ἔχει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ οἰκίαν, τὸν ἀγρὸν του καὶ τὸ ζῶόν του, ἡμίονον ἢ ὄνον. Ἢ κατασκευὴ ἀμαξιτῆς ὁδοῦ μεταξὺ Βροντάδου καὶ τῆς πόλεως θὰ ἦτο πράγμα εὐκόλον, διότι ἡ χώρα ἐπίπεδος οὖσα οὐδὲν θὰ παρεχέη πρόσκομιμα. Αἱ παρὰ τὸ Βροντάδιον πηγαὶ ὕδατος εἶναι τὸ θέρος σχεδὸν ἑρραῖ· πρὸς βορρᾶν τῆς κωμοπόλεως ὑπάρχει ἡ θερμαὶ τοῦ Πασά· ἐκεῖ δὲ πλησίον εἶναι καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ Ραχτῆ λίαν κατάλληλον διὰ τὴν πέψιν.

* Ὅρα τὴν εἰκόνα.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνους βιβλιοθηκῶν προσεῖργουσι κατὰ χρονολογικὴν σειράν αἱ ἐπόμηναι βιβλιοθήκαι. Ὡς πρῶτη βιβλιοθήκη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀναφέρεται ἡ τοῦ γνωστοῦ τῶν Ἀθηνοῦ τυράννου Πεισιστράτου 571—527 π. Χ. ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις σοφοῖς ἔργοις ἐνήργησε διὰ τεσσάρων ποιητῶν, ὧν προσεῖργεν ὁ Ἀθηναῖος Ὀρφεὺς Ὀνομακρίτος, καὶ τὴν περιουσιωγίην καὶ κατατάξιν τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν, ἀφοῦ προηγουμένως διὰ τοῦ σοφοῦ τῶν Ἀθηνοῦ νομοθέτου Σόλωνος εἶχε παρακωλύθῃ ὁ διαμικτισμὸς καὶ ἡ νόθευσις τῆς γνησίας Ὀμηρικῆς ποιήσεως διὰ τῆς ἐξ ὑποβολῆς τοῦτέστιν ἐπὶ τῇ θέσει ἐνὸς ὀρισμένου καὶ γεγραμμένου κειμένου ἐκ μέρους τῶν ῥαψωδῶν ἀπαγγελίας.

Ἢ βιβλιοθήκη αὕτη τοῦ Πεισιστράτου, ἦς τινας τὸν ἀκριβῆ πλοῦτισμὸν ἀγνοοῦμεν, μεταφέρθη κατὰ τὴν εἰσοδὴν τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ θραυότερον ἐθωρήθη καὶ πάλιν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνοῦ ὑπὸ τοῦ Σελευκοῦ Νικάνορος, ὅπερ ὑπενωμίσει ἡμῖν ὅμοιον γεγονὸς ἀφορῶν τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀθήνας ἀποστολὴν τοῦ καλλιτεχνικοῦ συμπλέγματος τῶν τυραννοκτόνων Ἀρμόδιου καὶ Ἀριστογείτωνος, τὸ ἀραγμένους μετ' ἄλλων θησαυρῶν τῆς ἀρχαίας τέχνης ὑπὸ τοῦ Σέρρου.

Ταύτη ἔπεται χρονολογικῶς ἡ βιβλιοθήκη τοῦ φιλοσόφου τῆς Σάμου τυράννου Πολυκράτους (562—522 π. Χ.), ὅστις ἐν τῇ λαμπρῇ καὶ ἐκ τοῦ πλοῦτου ἀπατραπτοῦσιν αὐτῆς εἶχε προσκαλέσει τὸν Ἀνακρέοντα καὶ ἄλλους ἱεροφάντας τῶν Μουσῶν καὶ τῆς τέχνης. Τὸ οἰκτρὸν αὐτοῦ τέλος θὰ ἔλαβεν ἴσως καὶ ἡ πλοῦσις αὐτοῦ συλλογὴ ἐκλεκτῶν συγγραμμάτων, ἦς τινας ἀκριβῶς ἀγνοοῦμεν τὴν τέχνην.

Τρίτη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν βιβλιοθηκῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλληνιστῆς ἡ βιβλιοθήκη τοῦ τρίτου μεγάλου ἡμῶν τραυικοῦ Εὐριπίδου τοῦδ' ὅπερ ἐπιθεσάτω ἴσως καὶ τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐν ταῖς ἐπισημαῖς ἐνασχόλησιν ὡς καὶ τὸν μισθῶνον καὶ ἀνυποβῶν αὐτοῦ χαρακτῆρα. Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν δυσκολίαν μεθ' ἣν τὸ πάλαι συνδεμένους ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἀρχετύπων, ἔνεκα τῆς ἀγνοίας τῆς θέσεως τοῦ Γουτεμβέργου τῆς τέχνης κατανοοῦμεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀπὸ πρῶτον τούτων συλλογῶν. Ἐντεῦθεν εὐκόλως ἐνοεῖται ὅτι μόνον ἐπίσημοι ἡγέμονες καὶ πλοῦστοι ἰδιώται ἦσαν εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ ἔχωσι σημαντικὰς συλλογὰς βιβλίων, αἵτινες φυσικῶ τῷ λόγῳ οὐδόλως δύνανται νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς μετὰ ταῦτα κατὰ τοὺς Μακεδονικοὺς ἰδίᾳ χρόνους ὑπὸ τῶν Ἀτταλιδῶν καὶ Πτολεμαίων συζηρηθείσας καὶ ὑπὸ εἰδικῶν προσώπων ἐπιστημονικῶς ταξινομηθείσας βιβλιοθήκας, περὶ ὧν ἔσται ἡμεῖς κατωτέρω ὁ λόγος. Ὁ Εὐριπίδης δὲν εἶχε μὴ γάλην ἢ ἔκτακτον περιουσίαν, ἀλλ' ἐκέκτητο ἐν τῇ προσωπῳ τοῦ δούλου αὐτοῦ Κηρισσοφῶντος*)

*) Ἐπιθ. Ἀριστοφ. Ἐν Βατραχίοις στίχ. 944—945. "Κυλὸν διδοῦς στομυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων ἀπηθῶν· εἰς ἀνέτρεφον μονήδαις, Κηρισσοφῶνα μινύεις." Καὶ τὸν ἀρχαῖον Σχολιαστὴν λέγοντα "Ὅτι ἐδόκει δούλος ὢν ὁ Κηρισσοφῶν συμπονεῖν αὐτῷ, καὶ μάλιστα τὰ μέλη." . . . Καὶ ἐν Ἀχαρν. στίχ. 401 "Δικ. ὃ τραυμακάρ' Εὐριπίδην, ὅθ' ὁ δούλος οὕτως σοφῶς υποκρίνεται" παρατηρεῖ ὁ Σχολιαστής: "Διὰ τοῦ δοκούντος ἐπαίνου διαβάλλει τὸν Εὐριπίδην".

ἀληθῆ θησαυρῶν. Ἐπειδὴ οὗτος ἐπιεργάζετο δι' αὐτὸν ἀπόγραφα ἤτοι ἀντίγραφα τῶν σημαντικωτέρων φιλοσοφικῶν ἔργων καὶ ἐντεῦθεν ἴσως ὀρηκθεῖς ὁ Ἀριστοφάνης, διακομφῶν τὸν Εὐριπίδην, διεσάλεν αὐτὸν ὡς ἔγοντα συνεργάτην εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ πρῶταῖον τὸν δούλον αὐτοῦ Κηρισσοφῶνα. Ἢ χρῆσις αὕτη τῶν ἐγγραμμάτων δούλων δὲν ἦτο γενικὴ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Εὐριπίδου, θραυότερον ὅμως μετὰ τοὺς ἐμφυλίους μεταξὺ Ἑλλήνων πολέμους ἔλαβε μεγαλειότερας διαστάσεις. Καὶ ὁ Φαίδων, οὗτινος τὸ ὄνομα φέρει ὁ γνωστός περὶ Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς τοῦ Πλάτωνος διάλογος, περιέπεσον ἐν τῇ νεανικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ εἰς δουλείαν καὶ ἐχρησιμοποιήθη εἰς θαναυσοτέρας ἐργασίας μέχρις οὗ γνωρισθεῖς μετὰ τοῦ Σωκράτους ἡλευθερωθῆ τῇ προτροπῇ αὐτοῦ διὰ λύτρων τῶν φίλων. Ὅτι ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Εὐριπίδου περιελάμβανε τὰ ἔργα ὄλων ἢ τῶν πλείστον τοὺλάχιστον τῶν συγγραμμάτων καὶ παλαιῶν ποιητῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἀφ' ὧν οὐκ ἔστιν ἐπισημῶν ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῦ Ἀριστοφάνους, ἀλλὰ θεσθαῖος θὰ περιεῖχε αὕτη καὶ ἄλλην ποικίλην καὶ σοφὴν ὕλην καὶ πρὸ πάντων τὰ ἔργα τοῦ προσφιλοῦς αὐτοῦ Ἀναξάγρου ὡς καὶ τῶν ἄλλων συγγραμμάτων καὶ ἀρχαίων φιλοσόφων.

Ἐν τῇ ἀπαριθμῶσει ταύτῃ τῶν ἀρχαίων βιβλιοθηκῶν ὡς τετάρτην ὀνομάζεθα ν' ἀναμνησκόμεθα τὴν τοῦ ἐπονύμου ἐν Ἀθήναις ἀρχόντος Εὐκλείδου, ἐπὶ τῆς ἀρχοντίας τοῦ ὀποίου συμπεπλοῦσε πρὸς τὸ δεύτερον ἔτος τῆς 94^{ης} Ὀλυμπιάδος, ἦτοι τὸ 403 π. Χ. εἰσῆλθη τὸ ἐξ εἰκοσι καὶ τεσσάρων στοιχείων πλῆρες Ἰονικὸν ἀλφειόηρον ἀντὶ τῆς παλαιᾶς Ἀττικῆς γραφῆς. Πλείονα περὶ τῆς Εὐκλείδειου βιβλιοθηκῆς ἀκούσις ἀγνοοῦμεν. Ἐνταῦθα δυνάμεθα καταλλήλως νὰ ὀνομάσωμεν καὶ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Εὐδοτήμου, νέου τινὸς καὶ πλοῦστοῦ Ἀθηναίου, καθὼς μανθάνομεν ἐκ τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφάντος. Βιβλ. Δ. κεφ. 2^η. Σύγχρονος τοῦ Σωκράτους ὢν, ἐκέκτητο οὐ μόνον πάντα τὸ Ὀμηρὸν τὸ ἐπὶ καὶ τῶν ἄλλων εὐδοκιμησάντων ποιητῶν καὶ σοφιστῶν τὰ ἔργα, ἀλλὰ καὶ ἱατρικὰ συγγράμματα προσέτι καὶ ἐνόμειεν ὅτι διὰ τῆς ἀπλῆς μόνον αὐτῶν κτήσεως ἦδύνατο μεταξὺ τῶν σοφῶν νὰ συγκρατηθῆται, ἀλλ' ἀπηλλάχθη τῆς ψευδοῦς ταύτης ὁδοῦ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους καὶ ἐτρόπήε μετὰ ζήλου πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀληθοῦς σοφίας. Καὶ ὁ μαθητῆς τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἰσοκράτους Κλέαρχος, ὁ τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας τυράννος, ἐκέκτητο σημαντικὴν κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ συλλογὴν βιβλίων, κατὰ τὴν ὅσην καὶ ταξινόμησιν τῆς ἀπανταχῶς αὐτοῦ μαθητείας παρὰ τῷ βίῳ Πλάτωνι καὶ τῷ ἡπίῳ καὶ χρηστῷ Ἰσοκράτῳ δὲν ἐκόλυσον αὐτὸν νὰ ἦνε εἰς τῶν ὁμῶν τυράννων καὶ νὰ ὑποστῆ τὴν κοινὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν ὁμοίων αὐτῷ τύχην περὶ μετὰ ἐνδεκαετῆ τυραννίαν ὑπὸ δολοφῶνου συμφορῆς. Ἄλλ' ἡ πρώτη συστηματικὴ καὶ ἐπιστημονικῶς διατεταγμένη βιβλιοθήκη ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦν ἡ τοῦ φιλοσόφου Ἀριστοτέλους*, τοῦ μεγάλου τούτου καὶ ἐν αὐτῇ πάσας τὰς γνώσεις τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου περιελθόντος νοῦς, τὸ πολυγραφωτάτου συγγραφέως οὕτινος καὶ μόνον τὰ ὑπ' αὐτοῦ συγγράμματα ἦδύνατο νὰ ἀποτελέσωσιν ὀλόκληρον βιβλιοθήκην, ἄτε δὴ ἀνερχόμενα κατὰ τὰς εἰδησεις τῶν ἀρχαίων ἐπὶ τῶν τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες μυριάδας γραμμάς ἢ στίχους, ἦτοι χίλια διάφορα συγγράμματα ἐν τετρακοσίοις βιβλίοις. Ἰπὸ τῆς ἐκτάκτου ἐπιμελείας καὶ τοῦ ζήλου ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς ἐλευθεριότητος καὶ μεγαλοδορίας ἀφ' ἑτέρου τοῦ

*) Στραβ. Π'. 54 "πρώτος Ἀριστοτέλης ὢν ἴσμεν συναγαγῶν βιβλία καὶ διδάξας τοὺς ἐν Ἀθήναις βασιλεῖς βιβλιοθηκῆς σόντασιν".

κοσμοκράτορος αὐτοῦ μαθητοῦ τραφεῖσα ἡ βιβλιοθήκη τοῦ φιλοσόφου ἐγένετο ἡ θέσις καὶ ὁ πρόδρομος τῆς μετ' ὀλίγον ὀνομασθησόμενης τῶν Πτολεμαίων βιβλιοθηκῆς καὶ ἡ πλοσιωτέρα τῶν ἑαυτῆς συγγρόνων. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ Ἀριστοτέλης κατὰ τὸν Στράβωνα (Βιβλ. Π'. κεφ. 54), καὶ τὸν Πλούταρχον (ἐν βίῳ Σέλλας κεφ. ΚΕ) κατέλιπε τὴν διάσημον αὐτοῦ βιβλιοθήκην τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ ἐν τῇ σχολῇ Θεοφράστῳ, ὅστις πάλιν κατέλιπε ταύτην μετὰ τῆς ἰδ

νας σοφιστάι ἐλάμβανον ὡς θέματα τῶν αὐτῶν συζητήσεων τὰς μεταῦ Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας διαφορὰς καὶ ἀντιφάσεις. Γνωστοὶ δ' ἰδίαι εἶναι ἐξ ὅλων τῶν προμνησθέντων γραμματικῶν οἱ τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ Ἀριστάρχου μάχθαι πρὸς ἐκκλήθην τῶν γνησίων Ὀμηρικῶν ἀπὸ τῶν μὴ τοιοῦτων στίχων. Ὁ Ἀριστάρχος μάλιστα λέγεται ὅτι καὶ διέγραψε τὰ δύο μεγάλα ἔπη εἰς τὰς εἰκοσι καὶ τέσσαρας βιβλιοθήκας ἐπονομάσας αὐτάς κατὰ τὰ εἰκοσι καὶ τέσσαρα γράμματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου. Ἐσημείωσε δὲ πρὸς τοῦτοις διὰ τοῦ δεξιλοῦ τὰ ἀμφιβόλου γνησιότητος χωρία, καὶ διὰ τῶν ἀστερικῶν τὰς ἐξόχους ἐπὶ καλλοῦ περικοπὰς. Τέλος ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν προμνησθέντων σοφῶν συνετάχθησαν οἱ γνωστοὶ κανόνες οἱ περιλαμβάνοντες τοὺς δοκίμους καὶ ἐκπρεπεῖς ἐν παντὶ εἶδει τῆς τε ποιήσεως καὶ πεζολογίας ποιητῆς καὶ συγγραφεῖς. Καὶ ὁ μὲν κανὼν τῆς ἐπικῆς ποιήσεως διελάμβανε τὸν Ὀμηρον, τὸν Ἀσκραῖον Ἡσίοδον, τὸν ἐξ Ἀλικαρνασσοῦ θεῖον τοῦ Ἡρόδοτου Πανύσιον, τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὸν ἐκ Καμείρου τῆς Ρόδου Πείσανδρον. Ἐν τῇ κανόνι τῶν Ἰαμβογράφων, ὡς ἔσονται ἀνεγρόμενοι ὁ Ἀργίλλος, ὁ Ἰππώναξ καὶ Σιμωνίδης ὁ Ἀμοργίνος, ὡς ἐλεγειακοὶ δὲ ὁ Καλλίνικος, ὁ Φιλητᾶς, ὁ Καλλίμαχος καὶ ὁ Μίμνερμος, καὶ ὡς λυρικοὶ ὁ Ἀλκμάν, ὁ Ἀλκαίος, ἡ Σαπφώ, ὁ Στράτιχος, ὁ Πίνδαρος, ὁ Βακχυλίδης, ὁ Ἴδουκος, ὁ Ἀνακρέων καὶ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος. Ἐν δὲ τοῖς τραγικοῖς ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ἴων καὶ ὁ Ἀχαιοῦς, καὶ ἐν τοῖς κωμικοῖς ὁ Ἐπίχαρμος, ὁ Κρατῖνος, ὁ Ἐυπολις, ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Φερεκράτης καὶ ὁ Πλάτων ὁ κωμικός (πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου φιλοσόφου) ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ, ὁ Ἀριστοφάνης καὶ ὁ Ἀλκίτις ἐν τῇ μέσῃ, καὶ ὁ Μένανδρος, ὁ Φελεππίδης, ὁ Δίφιλος, ὁ Φιλήμων καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ νέᾳ. Ἐν δὲ τῇ πεζῇ λόγῃ ἐν μὲν τῇ ἱστοριογραφίᾳ ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Θεόπομπος, ὁ Ἐφορος, ὁ Ἀναξίμανδρος, ὁ Καλλιθένης, ἐν δὲ τῇ ῥητορικῇ οἱ δέκα ῥήτορες Ἀντιφῶν, Ἀνδοκίδης, Λυσίας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Αἰσχίνης, Λυκούργος, Δημοσθένης, Δείναρχος καὶ Ἰγνατίδης.

ΕΥΓΕΝΗΣ ΤΗΣ ΚΑΣΜΙΡΗΣ.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙ ΡΙΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

ΑΞΙΟΜΗΜONEYΤΟΝ παρατήρησιν ἐποίησά τοι, οὐχὶ ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὸ σχῆμα ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ρινός. Ἐπὶ καλλιτεχνικῶν ἔποισιν ὤφειλεν ἡ ρίς νὰ εὐρίσκηται καθ' ὅλους τοὺς κανόνας ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ προσώπου, καὶ νὰ σχηματίζῃ ὀρθὴν γωνίαν μετὰ τινος ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ὀφθαλμοῦ ἀγομένης εὐθείας γραμμῆς. Πραγματικῶς ὅμως ἐν τῇ φύσει οὐδέποτε συμβαίνει τοῦτο. Ἡ ρίς ἐκκλίνει εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων μικρὸν τι τῆς ὀρθογωνίου θέσεως, τοῦθ' ὅπερ παρέχει συγγὰ εἰς τὰς μορφὰς ἰδιαιτοῦσάν τινα δηκτικὴν ἔκφρασιν. Καὶ δὴ ἀνάτομόν ἰσχυρίζονται ὅτι ὑπάρχουσι φυσικοὶ λόγοι τῆς παρεκκλίσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ὀρθογωνίου θέσεως, καὶ ὅτι ὅλοις καν-

*) Ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆ ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Ἀττάλου τοῦ Α', καὶ ἐπιουκτίθη ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἀτταλίδων ἐν Πέργῃ, ἐνθα ὑπῆρχε δεύτερον πνευματικὸν κέντρον ἀνθρακωδὲς πρὸς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τῆς ἐνταῦθα βιβλιοθήκης φροντιστὴς ἦν ὁ γραμματικὸς Κράτης ὁ Μολιότης, ὁστις, ὡς γνωστὸν, ἀνεκάλυψε τὴν περγαμηνήν.

τρικὴ καὶ εὐθεία τις θέσις τῆς ρινὸς ἡμῶν θεωρητῆτα ἀκανόνιστος. Ὁ ἐν Χάλλῃ καθηγητῆς τῆς Ἀνατομίας WELCKER ἐξήτασε τὰς ρίνας ἐν σχέσει ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐπὶ κρανίον καὶ ἐκμαγίον μεγάλων ἀνδρῶν· εὗρε δ' ὅτι αὐταὶ πολὺ συγγὰ παρουσιάζουσι σημαντικὰς ἀποκλίσεις ἀπὸ τῆς εὐθείας γραμμῆς. Ὅστω π. χ. πρὸς τὰ δεξιὰ διευθυνόμενον ἀκρορῖνιον εἶχον, ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος, ὁ Κρόμπελλ, ὁ C. M. v. WEBER, ὁ Ταλλεράνδ, ὁ Μιραβῶ, καὶ ὁ Λουδοβίκος DEVIENET. Ὅσως δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ ἐκκλίνουσαν ρίνα ἔφεραν ὁ μέγας Δοῦξ Κάρολος Αὐγούστος τοῦ Βαϊμάρ, ὁ Δάντης, ὁ Μαρά, ὁ Ροβεσπιέρ, ὁ C. G. CARUS, ὁ Βολταίρος, ὁ Φραγκλίνος, καὶ ὁ PITT. Πρὸς τ' ἀριστερὰ ἦτο ἐστραμμένον τὸ ἄκρον τῆς ρινὸς Φριδερίκου τοῦ Μεγάλου, Μενδελσῶνος Βαρθλόμ, τοῦ Λουθήρου, καὶ τοῦ Λουδοβίκου TIECK. Ὅσως δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἀπέκκλινεν ἡ ρίς τοῦ Φόξ, τοῦ Γουλ. Οὐμβέλδου, τοῦ Κανόθα, τοῦ THORWALDSEN, καὶ τοῦ Λεοπόλδου BUCH. Ὁ Καθηγητῆς WELCKER παραδέχεται ὅτι αἱ πλείσται λοφαὶ ρίνας, ὡς αἱ λοφαὶ κεφαλαὶ λαῶν τινῶν κοιμημένων ἐπὶ ἐλοπρέμων, προέρχονται ἐκ πίεσεως, ἣν ὑφίσταται ἡ ρίς ἐν τῇ κατακλίσει ἐπὶ ὀριζομένης πλευρᾶς τοῦ σώματος κατὰ τὴν χονδρῶν καὶ ὀστεῶν αὐτῆς μοίραν.

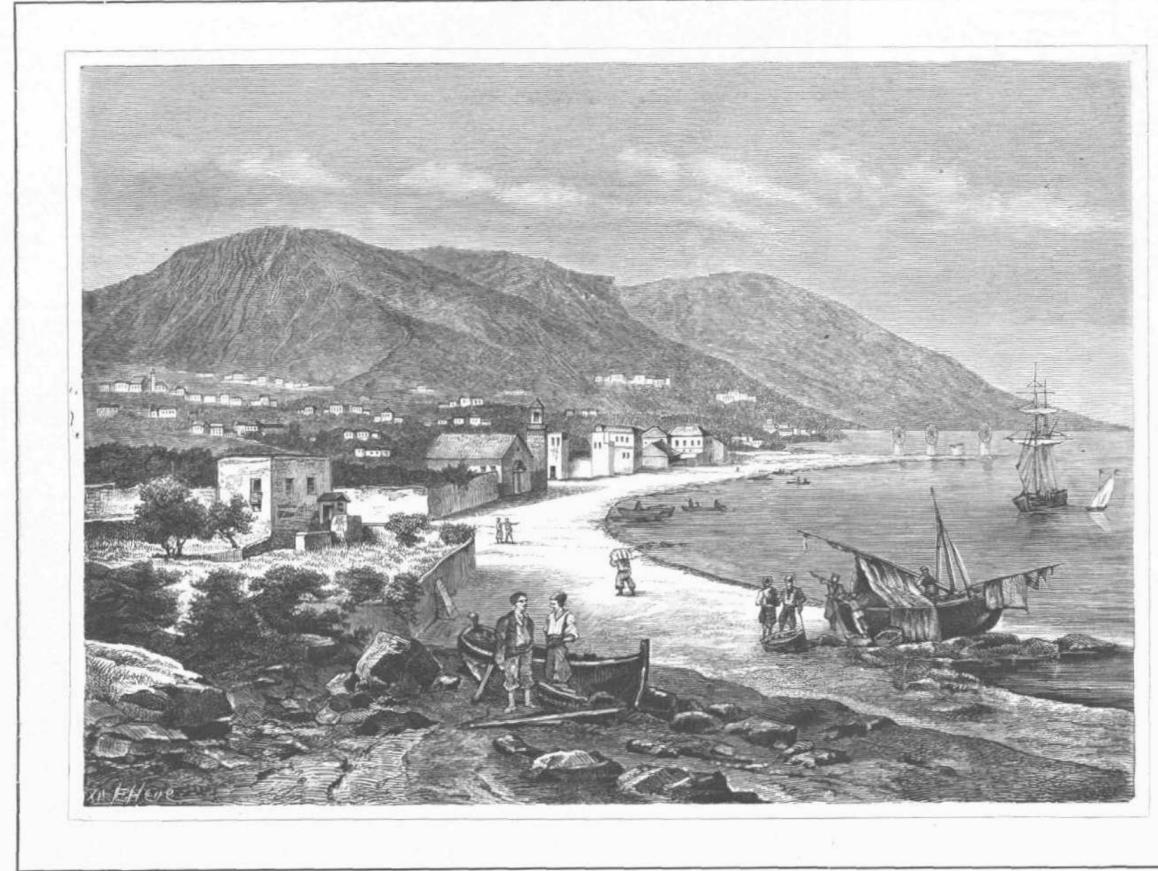
Ὡς τελειώτατος τύπος εὐγενούς καὶ ἀληθοῦς ἰδεώδους καλλονῆς θεωρεῖται, ὡς γνωστὸν, ἡ Ἑλληνικὴ ρίς. Τὸ δ' ἰδίαιον τῆς Ἑλληνικῆς ρινὸς συνίσταται εἰς τοῦτο ὅτι ἀνευ ἐπιστήτης ἐπικαμπῆς ἐκτείνεται ἐκ τοῦ μετώπου κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ διατηρεῖ πρὸς τὸ τοῦτο, τὸ στόμα, καὶ τὴν γένον, ἀκριβεστάτην ἀρμονικὴν ἀναλογίαν. Συνήθως σχηματίζει ἀμβλυτάτην γωνίαν μετὰ τῆς τοῦ μετώπου γραμμῆς. Τοιαύτη εἶναι ἡ ρίς τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Βελθεδέρε, καὶ ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων θεῶν. Εἶναι ἡ κλασσικὴ ρίς. Ἔστιν ὅτε ἐξαφανίζεται ἡ προσωπικὴ γωνία σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν, καὶ ἡ ρινικὴ γραμμὴ γίνεται σχεδὸν κάθετος, ὡς εἰς τὸ ἐκμαγίον τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ὁ τύπος οὗτος μόλις εὐρίσκειται ἐν τῇ φύσει. Ἐκφράζει δ' ἀναμφιβόλως τὴν ἀπόλυτον ὑπερῶν τοῦ μετώπου ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, τῆς διαγνώσεως ὡς πρὸς τὴν βούλησιν. Εἶναι ἡ ἰδεώδης ρίς par excellence, ἡ "θεία ρίς".

Ἡ γνησία κλασσικὴ ρίς τὴν σήμερον εἶναι σπανία· οὐχ ἤττον ἀπαντᾷ ἐνίοτε εἰς ἄτομα διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν ἐθνικότητων. Περίερον δ' εἶναι τοῦτο, ὅτι ἡ ρίς αὕτη οὐδένα ἰδιαιτέρον τύπον ἐπιχαράσσει εἰς τοὺς ἔχοντάς αὐτήν, ἐπειδὴ ἔλλειπει ἐκ τῆς μορφῆς τῶν ἢ πνευματικῶς ἔκφρασις, ἢ οἱ Ἕλληνας εἶχον τὴν ἰκανότητα νὰ περιπέσωσιν εἰς τὰς θεότητάς των. Πολλοὶ ἐκ τῶν μορφῶν τούτων συνδέονται μετὰ τῆς εὐθείας ρινὸς ἐλαγίστην νοήμονα ἔκφρασιν, καὶ θεωροῦνται, οὐχὶ τῶσον εὐγενῶς, θλακωδῆς.

Ἡ Ῥωμαϊκὴ ρίς, ὡς καὶ ὁ Ῥωμαϊκὸς λαὸς, ἐκπροσωπεῖ τὴν ἰσχυρὰ καὶ τὴν δραστηριότητα προσέχει ἐπὶ μᾶλλον, εἶναι μεγαλειότερα, καὶ ἔλασσον τῆς Ἑλληνικῆς λεπτοφῶς πεπλασμένη· ἔλλειπει ἢ λεπτότης τῆς σμιλευσεως ἢ τῆς χα-

ρακτριζοῦ τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ ἀντὶ τῆς εὐθείας τομῆς ἔχει κομποειδῆ καὶ ἀκανόνιστον σχῆμα. Ὅσῃ περισσότερο ἰσχυρὰ ἐκφράζει ἡ Ῥωμαϊκὴ ρίς, τόσο ὀλιγώτερον ἐπιχαρὶς εἶναι· οἱ δ' ἔχοντες ταύτην εἰσὶν ὡς οἱ ἀρχαῖοι κομποκράτορες, τραγεῖς, ἀλαζόνες καὶ ὑπερόπται.

Ἐτερος τύπος ρινὸς εἰς ἄκρον χαρακτηριστικὸς καὶ ἐπιβάλλον, εἶναι ἡ ἀνατολικὴ ρίς, ἣν ἐξεκονίζουσι τὰ ἀσσυριακὰ ἀνάγλυφα, καὶ ἣν εὐρίσκουσαν εἰσὶν καὶ σήμερον ἀεῖποτε εἰς τοὺς Ἀραβὰς καὶ Ἰσραηλίτας, καίτοι δὲ εἶναι ὅλοις ἐπὶ τῆς καὶ εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαούς.

Η ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ (τὸ Βροντάδον).

Ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ρινὸς εἰσὶν οἱ ἄλλοι οἱ ἔσοχοι ἱστορικοὶ ἄνδρες διακρίνονται διὰ τὴν ἐξέχουσαν ρινὸς, δηλοῦσαν σθένος καὶ ἐνέργειαν.

Ὅσῃ εὐρωσώτερον ἡ ρίς προσέχει ἐπὶ τοῦ προσώπου, καὶ ὅσῃ μᾶλλον αὕτη κομποῦται εἰς τὴν ρίζαν, καὶ ἀποτομώτερον δεκνύει καταπίπτουσαν τὴν κατατομὴν αὐτῆς, τοσοῦτον ἐμπαθέστερος καὶ ἐνεργητικώτερος καθίσταται ὁ χαρακτήρ τῆς φυσιογνωμίας, τοσοῦτον μᾶλλον ἀπομακρύνεται ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ ἰδανικοῦ ὕψους καὶ τῆς ἡμερίας. Ἡρωϊκὴ δραστηριότης, εἶναι ἰδιοσυγκρασία, ἰσχυρὰ βέλγος ἀπεικονίζονται ἐν τῇ τύπῃ τῆς Ῥωμαϊκῆς ρινός. Τούτων εἰς ἡρωϊκὴν καλλονὴν ἀρμόζει κάλλιον αὕτη ἢ ἡ ἰδανικὴ τῆς Ἑλληνικῆς ρινὸς τομῆ. Ὅσῃ μικροτέρα καὶ ἀσύμμετρος εἶναι ἡ ρίς, τόσο μᾶλλον παρέχει αὕτη εἰς τὸ πρόσωπον τὴν ἔκφρασιν τῆς χάριτος καὶ τῆς συνουσίας. Ῥίς μικρὰ καὶ μικρὸν τι ἀμβλυεῖα, καταδεικνύει μειδιῶσαν πανουργίαν καὶ φαιδρὰν πονηρίαν. Ἐρρασιμώταται εἰσὶν αἱ μικρὰ

μοῦσῳ καὶ ἀθλητρίαν, μάλιστα δ' ὅπταν πλησιάζει πρὸς τὴν ὕψην Ῥάμφους κόρακος. Ἡ Ἑλλιοθέα, ἡ πνευματικὴ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἦτο περσοποιημένη ὑπὸ τῆς φύσεως τῶσον διὰ μέγαν πνεύματος ἄνθρωπον καὶ διὰ μεγάλης ρινός, παρεχούσης αὐτῇ ἐν τῇ κενουσίᾳ τῆς οὐχὶ ὀλίγας ἐνοχλήσεις. Διατηρεῖται εἰσὶν ἐν Λονδίῳ κοινωπιοῦσι τὴν γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1563, ἐν ἣ ἄπαγορεύεται εἰς πάντα· ν' ἀπεικονίζωσιν ἢ νὰ γλῶσσοι τὸ ἄτομον ἢ καὶ μόνον τὴν μορφήν τῆς Βασιλίσσης ἄλλως ἢ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς τελειοτάτης φυσικῆς καλλονῆς, ἐπειδὴ ἡ αὐτῆς Μεγαλειότης παρατήρησεν ὅτι πλείστοι τῶν αὐτῆς ὑπακόων δυσχερεστήθησαν διὰ τὴν προσηνεθεῖσαν παραμόρφωσιν, θεωρήσαντες αὐτὴν ὡς μεγάλην προσβολήν. Ἡ δὲ αὕτη παραμόρφωσις οὐδὲν ἕτερον ἦτο ἢ ἡ ἰσὴ ἀπεικονίσις τῆς ρινὸς τῆς Μεγαλειότητός τῆς, ἣν δὲν ἐπίσταται, καὶ δι' ὅπερ ἐπέθιμε ὅπως ἡ ρίς αὐτῆς εἰς τὰς εἰκόνας

δὸν ὅλοι οἱ ἔσοχοι ἱστορικοὶ ἄνδρες διακρίνονται διὰ τὴν ἐξέχουσαν ρινὸς, δηλοῦσαν σθένος καὶ ἐνέργειαν. Ὅσῃ εὐρωσώτερον ἡ ρίς προσέχει ἐπὶ τοῦ προσώπου, καὶ ὅσῃ μᾶλλον αὕτη κομποῦται εἰς τὴν ρίζαν, καὶ ἀποτομώτερον δεκνύει καταπίπτουσαν τὴν κατατομὴν αὐτῆς, τοσοῦτον ἐμπαθέστερος καὶ ἐνεργητικώτερος καθίσταται ὁ χαρακτήρ τῆς φυσιογνωμίας, τοσοῦτον μᾶλλον ἀπομακρύνεται ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ ἰδανικοῦ ὕψους καὶ τῆς ἡμερίας. Ἡρωϊκὴ δραστηριότης, εἶναι ἰδιοσυγκρασία, ἰσχυρὰ βέλγος ἀπεικονίζονται ἐν τῇ τύπῃ τῆς Ῥωμαϊκῆς ρινός. Τούτων εἰς ἡρωϊκὴν καλλονὴν ἀρμόζει κάλλιον αὕτη ἢ ἡ ἰδανικὴ τῆς Ἑλληνικῆς ρινὸς τομῆ. Ὅσῃ μικροτέρα καὶ ἀσύμμετρος εἶναι ἡ ρίς, τόσο μᾶλλον παρέχει αὕτη εἰς τὸ πρόσωπον τὴν ἔκφρασιν τῆς χάριτος καὶ τῆς συνουσίας. Ῥίς μικρὰ καὶ μικρὸν τι ἀμβλυεῖα, καταδεικνύει μειδιῶσαν πανουργίαν καὶ φαιδρὰν πονηρίαν. Ἐρρασιμώταται εἰσὶν αἱ μικρὰ

έκείνα ρίνες αὐ δεικνύουσαι ὑπέριστα εὐφυῖαν, αἰτίνες ὑπὸ ἀνεπαίσθητόν τινα κυριότητα τῆς ράχως καὶ ἀσθενῶς καμπτόμεναι, προσεγγίζουσιν ἐπὶ τοῦ ἄνω χειλέως, καὶ δίδουσιν εἰς τὸ πρόσωπον τὴν ἐκφρασιν φαιδρωτάτης ἀπλότητος. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἄκρων τῆς ρίνος, ἴσθλ. ἀφ' ἐνὸς μὲν τοῦ ἠρωϊκοῦ ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ ἀφελοῦς εὐρίσκεται ἀπειράριθμος σειρὰ μᾶλλον ἢ ἕξτον κακοσχημῶν κοινῶν ρινῶν, ἐν τοῖς πολλαπλῶς παραλλάσσουσι σχήμασι τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ἐκδεδηλωμένον διὰ τὸν φυσικογνώμονα ποικίλον μίγμα πλεονεκτιμάτων καὶ ἐλαττωμάτων, ἐξ ὧν συγκρίται ὁ κατὰ μέσον ὄρον ἄνθρωπος.

Μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ἄμφω διὰ τὸν ἐν λόγῳ σπουδαῖον ὄργανον ἢ ἀνθρώπινος φωνῆ θὰ ἐλάμβανεν ὅπως ἄλλοιαν ποιότητα, ἀναφέρονται μόνον ἐπὶ οἱ ἡμέτεροι ρινολόγοι διαχωρίζονται, ἐπὶ ἢ ρίς εἶναι ἀφουδέστατον διαγνωστικὸν σημεῖον τοῦ ἀνθρώπινου χαρακτήρος. Τὰ ἐπιλοια μέρη τοῦ προσώπου — ὡς λέγουσιν οὗτοι — εὐρίσκονται τρόπον τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξέλεξιν τῆς βουλήσεως. Τὰ χεῖλη δυνάμεθα νὰ συνβλήσωμεν, τοὺς μὲς τοῦ στόματος νὰ ἐμποδίζωμεν ἢ ν' ἀφίνομεν ἐλευθέρως, τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσωμεν ἢ ν' ἀνοίγωμεν, τὰ πάντα κατ' ἀρέσκειαν. Ἡ ρίς ὅμως ἔχει ὅπως ἰδιάζουσαν σταθερὰν ἐκφρασιν, ἣν ἢ θέλησις δὲν δύναται νὰ τροποποιήσῃ — εἶναι ὁ σταθερὸς δείκτης ἐπὶ τοῦ ἠλιετροπίου τοῦ προσώπου. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς ρινοκίτης ἀκινήσεως δυνάμεθα ἄλλως τε "τὴν ρίνα περιφρονητικῶς νὰ συστηλωμεν." Εἶναι γνωστὸν ὅτι εὐρίσκονται οὐχὶ σπανίως ἄνθρωποι ἔχοντες τὴν δεξιότητα αὐθαίρετου χειρισμοῦ τῶν μυῶν τῆς ρίνος, νὰ κινῶσι ταύτην ὀριζοντίως δεξιὰ ἢ ἀριστερά, πρὸς τὰ ἄνω ἢ κατὰ μέγκος, καὶ ἐν γένει νὰ δίδωσι κατ' ἀρέσκειαν πᾶσαν διεύθυνσιν.

Ἐπὶ τὴν ἐποψὴν τῆς σπουδαίουτης καὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ρίνος, οὐδεμίαν πρέπει νὰ προεβῆ ἐντύπωσιν ἐὰν αὕτη ἦται τὸ ἀντικείμενον πολλαπλῶν λογομαχιῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἔρευνῶν. Πολλὰ ἐγράφησαν περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦτο ἔμαθος, ἔπαινοι καὶ ὕβρεις διὰ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ προσώπου καταναλώθησαν διαδοχικῶς καθ' ὑπερβολήν, καὶ θὰ ἦτο ἴσως λίαν ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀντάξις ἐργασία νὰ συναρθροῦμεν ἐνταῦθα τὰ διάφορα φιλολογικὰ προϊόντα, ἅτινα ἐγράφησαν ἐν πεζῷ καὶ ἐν στίχοις περὶ τοῦ ἔμαθος τοῦτο. Πλὴν ἀρκετὰ τὰ περὶ τούτου ὑπεδείξαν, ἕκαστος δ' ἐκ πέρας γνωρίζει πόσα ἐκ τῆς ρίνος τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτῶνται. Πόσοι ἀπεκρούθησαν ἕνεκα τῆς ἦμιστος ἐρατεινῆς ρίνος τῶν, πόσοι ἀπέτυγον ἐπιδιώκοντες ὑπαλληλίαν τινὰ, ἐπειδὴ ἢ ρίς ἀήρθεσκον εἰς τὸν προϊστάμενον τῶν, πόσοι — ἀλλὰ πρὸς τί ἀκόμη περισσοτέρων; Μακάριος ὁ χαιρὸν ἐπὶ τῇ ρίνι του!

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.)

Δρ. Δ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΑΛΕΙΦΟΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ Χρήστου Ἐ. Κάλφουλου διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς.

(Συνέχεια.)

Ἡ κέμας.

ΕΞΑΛΕΙΦΟΜΕΝΑ ΖΩΑ ΕΝ ΑΦΡΙΚῃ.

Ἐκ τῶν ζώων τῆς Αἰθιοπίας τῶν διὰ τῆς ἐπεκτεινομένης καλλιέργειας ὁμημέραι φυγαδευομένων κατέχει τὴν κορωνίδα ὁ λέων, ὁ δυνάστης οὗτος τῶν ζώων, ὃν ὁ ἄνθρωπος ἀμειλίχως κατεδίωξεν ὡς ταράττοντα ἐν τῇ δεσποτικῇ αὐτοῦ χαρακτῆρι τὸ εἰρηνικὸν ἔργον τοῦ ἀγρότου, τοῦ ποιμένου καὶ τοῦ γεωργοῦ. Ὅστω δὲ ἀπειδιώθη ἐξ Εὐρώπης, εἰς τὴν ἱστορικῶς ἀνήκει, ἐκ Συρίας καὶ Παλαιστίνης, ἐξ Αἰγύπτου καὶ τῶν μεσογείων χωρῶν τῆς Αἰθιοπίας, ἐξολοθρεύθη ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς καὶ δυτικαῖς παραλίαις τῆς Αἰθιοπίας, ἐνθα Εὐρωπαῖοι μετὰ τῶν μακρὰ θαλλόντων ὅπλων αὐτῶν συνέκρησαν, καὶ γένετο σπανιότερον ἐν Ἀλγερίᾳ καὶ Μαρόκκῳ. Ὅστω δὲ περιωρίσθη σήμερον ὁ λέων εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰθιοπίας, ἐνθα ἀντέχει μὲν ἕνεκα τῆς ἀδείξις κατ' αὐτοῦ διαξαγομένης θήρας, τῶν παλαιῶν ὅπλων τῶν ἀγρίων καὶ τῆς θορᾶς αὐτῶν γινομένων πολλῶν μερκατικῶν ζώων, οὐχ ἕτερον ἀκατασχέτως προχωρεῖ ἢ ἡμέρα τοῦ τέλους αὐτοῦ ἕνεκα τῆς αὐαναμόνης καλλιέργειας καὶ τῆς ἐπίδειξις καταδιώξεως αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων.

Ἡμιστὰ ὡσαύτως συνάδει ἢ χωροῦσα καλλιέργεια πρὸς τὴν ὑπαρξίν ζωικῶν κολοσσῶν, οἷους ἢ φύσις παριστάνει ἐν τοῖς ἐλέφασιν, τοῖς τεραστίοις τούτοις ζώοις, οἵτινες ἐνδοκίτωνται συνήθως ἐν μεγάλοις ὄδασι, ἐλλειπόντων ἐν ἑτέρῳ τόπῳ τῆς γῆς τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ὄρων, καὶ οἵτινες πρὸς διατήρησιν αὐτῶν καταβροχθίζουσι πλεῖστον ὄρους ὀργανισμούς. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου γινόμενη πρὸ αἰῶνων καταδίωξις τῶν γιγαντικῶν τούτων ζώων δὲν ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν μεγάλην φθορὰν ἄλλων ζώων φθειρομένων ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' ἀπλῶς ἀποβλέπει εἰς τὴν εὐτελεῖ καὶ ἄκρον φιλοκέρδειαν τῆς προσκτήσεως τοῦ πολυτίμου ἐλέφαντος. Ὅπόσον δὲ μανιωδῶς καὶ σκληρῶς ἐκτελεῖται καὶ ἐξετελεῖτο ὁ τῆς ἐξουτώσεως οὗτος ἀγὼν μαρτυροῦσιν ἡμῖν αἱ πολυάριθμοι περὶ θήρας περιγραφαί, ἐν τῇ ἀναγνώσει ὧν γεννᾶται ἐν ἡμῖν πράγματι αἰσθημα αἰσχύνης ἐπὶ τῇ θηριωδίᾳ καὶ ταῖς βίαισπραξίαις, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος διεπράξει κατὰ τοῦ ζωικοῦ κόσμου. Εἰς ἐπιβεβαιώσιν δὲ τούτων παραθέτομεν τὴν ἐπομένην περιγραφὴν Ἀγγλοῦ τινὸς θηρευτοῦ ἐλεφάντων.

Ἐτὴν 31 Αὐγούστου παρετήρησα τὸν μέγιστον καὶ ὑψηλότατον ἐλέφαντα, ὃν ποτε εἶδον. Ἰστατο 150 ὡς ἕγχιστα θήματα μακρὰν ἔμοῦ ἔχων τὴν πλευρὰν πρὸς ἐμὲ ἐστραμμένην. Στα-

ματήρας ἐπουρόβλησα κατὰ τῆς ὁμοπλάτης αὐτοῦ καὶ ἤδονήθη ὃν ἐνὸς πυροβολισμοῦ νὰ δεσπόσω αὐτοῦ· διότι ἢ σφαῖρα τρώσασα αὐτὸν περὶ τὴν ὁμοπλάτην παρέλυεν αὐτόν. Πρὶν φρονέσω τὸν τεράστιον τούτον ἐλέφαντα, ὅστις παρῆεν πράγματι μεγαλοπρεπὲς θέαμα, ἀπεφάσισα ἵνα θεωρήσω αὐτὸν ἐπὶ τινὰ χρόνον. Ἐνόμισα ἑμαυτὸν εὐτυχῆ ὅτι ἐγενόμην διὰ μίαν κύριον τῶν ἀπειρῶν τούτων θασῶν, ἅπερ τοσοῦτον εὐγενῆ καὶ διάφορον θήραν παρέχομαι. Θεασάμενος τὸν ἐλέφαντα ἐδοκίμασα νὰ ἀνεύρω τὰ τρωτὰ αὐτοῦ μέρη. Πρὸς τοῦτο πλησιάσας μέχρι βραχυτάτης ἀποστάσεως ἐπουρόβλησα πολυλάκις κατὰ διαφόρων μερῶν τοῦ παμμεγέθους αὐτοῦ κρανίου. Ἐν ἐκαστῷ πυροβολισμῷ κλίον ὡσανεὶ ἔχαιρέτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἤπτετο διὰ τῆς προδοκίως ἡδέως διὰ τινος ἀλλοκότου καὶ ἰδιάζοντος τρόπου τὴν πληγὴν αὐτοῦ. Ἐθαύμασα καὶ διαπνευσθεῖς πράγματι ὑπὸ ἐπιεικείας, ἰδὼν ὅτι τὸ εὐγενὲς ζῶον ἐν ἄκρᾳ ὑπομονῇ ὑπέφερε τὴν τύχην καὶ τὰ θανά αὐτοῦ, ἀπεφάσισα νὰ περᾶνω ὅσον τάχος τὸ ἔργον μου. Πρὸς τοῦτο ἔβαλον ἐκ τῆς διαστόμου καρδίνας μου ἐξ σφαίρας, εἶτα καὶ ἐκ τοῦ Ὀλλανδικοῦ πολυστόφου μου ἑτέρως τρεῖς κατὰ τῆς ὁμοπλάτης αὐτοῦ, αἰτίνες ἀπέθυσαν αὐτῷ τέλος πάντων θανατηφόροι. Νῦν ἔρρευσαν κρουνηρῶν δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὗς ἤρεμα ἀνοίγων ἐκλείσεν αὐτοῖς. Ὀλοκλήρην τὸ κολοσσαῖον αὐτοῦ σῶμα ἔτρεψε σπασμωδικῶς καὶ πρὸς παραπλευρῶς ἐξέπνευσε." Τίς δὲ ἐν τῇ ἀναγνώσει τούτων δὲν αἰσθάνεται ἀποτροπὴν κατὰ τῆς ἀνθρωπίνου ταύτης σκληρότητος; Ὅστω πορεύεται ἀκαθέκτως ἐν ζῶον, ἅπερ οὐχὶ μόνον μεγεθεῖ σώματος καὶ δυνάμει, ἀλλὰ καὶ νοημοσύνη ὑπερτερεῖ τῶν λοιπῶν ζώων, πρὸς τὸ τέλος αὐτοῦ, ἐφ ὅσον ὁ ἄνθρωπος δὲν θέσθ φραγμὸν τῇ παραλόγῳ αὐτοῦ μανίᾳ καὶ ἀξιώσει τοῦ διώκειν αὐτὸν.

Ἐνθ' ἐξ ἀρχαίων αἰγυπτιακῶν ἐπιγραφῶν, περιγραφῶν καὶ εἰκόνων ἐλέπεται ὅτι ἢ θήρα τοῦ ἵπποποτάμου πολὺ ἐξηρατεῖτο ὑπὸ τῶν παλαιῶν Αἰγυπτίων, κατὰ τὴν ἀναζητοῦσιν σήμερον τὰ ζῶα ταῦτα περὶ τὸν Νεῖλον ἐκλιπόντα παντάπασιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Νουβίᾳ. Πρέπει δὲ νὰ εἰσδύη τις εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰθιοπίας ὅπως δυνήθῃ ν' ἀπαντήσῃ νῦν τὰ θάρσα καὶ παχύδερμα ταῦτα ζῶα, τὰ ὅποια εἰ καὶ τὰ ἐλλή καὶ αἱ λόγχι τῶν ἀγρίων ὄλιγων θλάπτονται, ἐδέθησαν οὐχ ἕτερον νὰ ὑποχωρήσωσι πανταχοῦ τοῖς φονικῶς ὅπλοις τῶν Εὐρωπαίων. Ὡς ὁ ἐλέφας οὗτος καὶ ὁ ἵπποπόταμος, ἀγελῶν ζώων ὦν, περιοδεῖται ἀγελήδων πλησίον μεγάλων ποταμῶν, κατακίεται διὰ τὴν χύρην ἐν ἀθάσει καὶ καλυμνῶδες θέσει ἐν ἡβουμῆι ἢ ἡμιπνίᾳ, ἢ ἡλιάζεται ἐπὶ ψιλῶν σφύρων, ἢ νήχεται ἐπὶ τοῦ ὕδατος παῖων τῆς κήσεως, ἢ ἀναπαύεται ἡδέως ἐν μέσῳ διαφόρων ὕδατοδῶν φωτῶν.

Τὰ διάφορα ὡσαύτως εἶδη τῶν αἰγάρων γίνονται θορὰ τῶν τοῖς πολυαριθμοῖς ἀρπακτικῶς ζώοις, ὅσον καὶ τοῖς ἀγρίοις λαοῖς τῆς Αἰθιοπίας. Οἰαδῆποτε δὲ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι ἢ φθορὰ τινῶν τῶν αἰμοδύων γαλῶν κατὰ τῶν ἀόπλων τούτων ζώων, ὑπολείπεται ἐν τούτοις αὕτη κατὰ πολὺ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου προσενομένης, ὅστις κατὰ τὰς μεγάλας σιβεσίας καὶ κυνηγεσίας χιλιάδας ἐκ τῶν ποηγῶν τούτων ζώων ἐν μῆ ἡμέρᾳ ἐξοφαντίζει. Ὅστω δὲ τινὰ εἶδη τῶν αἰγάρων, ἅτινα πρὸ ὀλίγων ἀκόμη δεκαετηρίδων ἐνομίζοντο ὡς ἀνεξέλεπτα ἐγένοντο σήμερον σπάνια καὶ ἐγγίζουσι μοιραῖως εἰς τὸ τέλος αὐτῶν. Ἡ ἐν τοῖς δυτικοῖς τῆς Αἰθιοπίας ἄλλοτε ἐπιπολάζουσα βούβαλος (Bubalis caama) ἐκ τῆς διαίτησεως τῶν ἀγελωδαγάρων ἐξέλιπε σήμερον ὀλοσχερῶς ἐκ τοῦ Ἀκρω-

τηρίου τῆς Καλιῆς ἐλπίδος καὶ ἐξεδιώχθη εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰθιοπίας. Ὁσαύτως ἢ κεμὰς (Catorlepas Gnu. θρα εἰκόνα) ἐξηλείφη πανταχοῦ, ἔνθα ὁ ποῦς τῶν Εὐρωπαίων ἐπάτησε. Καὶ ὅστω σπεύδουσιν εἶδη τινὰ τῶν αἰγάρων πρὸς τὴν ἐξέλεξιν αὐτῶν ἕνεκα τοῦ διηγεκοῦς κατ' αὐτῶν διωγμοῦ.

Ἄλλὰ τίς ἐνθουσιόμενος τὴν θόρειον Ἀμερικὴν δὲν ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην τοῦ τοῦ ἀπειρῶν λαϊμῶνας, τὰς ἐν αὐτοῖς ἀγέλας θισῶνων καὶ θουβάλων, τὸν θηρευτὸν αὐτοῦ Ἰνδῶν καὶ τὸν πρὸς ἀμφοτέρους πολεμοῦντα Ἀμερικανὸν κυνηγόν; Αἱ ἀναριθμητοὶ δ' αὐταὶ ἀγέλας τῶν θουβάλων ἀραιωθεῖσαι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὅστω προχωροῦσιν ἀνατολῶν πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτῶν τέλος ὡς εἰς τὸν ἐμπληθῆς θηρευτὸν αὐτὰς Ἰνδῶν εἰσχωρεῖ ὁ πολιτισμὸς, ἐξαφανίζονται ὑπὸ τῶν ἀκατασχέτους εἰσρομῶνων Εὐρωπαίων. Ὅτε δὲ οἱ πρῶτοι ἄποικοι ἐξ Εὐρώπης ἀφίκοντο εἰς Ἀμερικὴν ἐνεδιεσχόντο ἀκόμη οἱ θισῶνες κατὰ τὰς παραλίας τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ἡ δὲ πρὸς τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἦσαν ἐν ἀφρονίᾳ ἐν Ohio, Kentucky, καὶ ἐν τοῖς δυτικοῖς τῆς Πενσυλβανίας. Σήμερον ὅμως εὐρίσκοντο αὐτοὺς ἐν τοῖς δυτικοῖς μόνον μέρεσι τοῦ Μισσισιππὶ καὶ ἐν τῇ ἄνω κοίτῃ αὐτοῦ. Ὅσοι δὲ καίτοι ἐπυθῶντο ἐν ἔρεσι ἐνδοκίτωνται ἢ καὶ πρὸς θορᾶν χωρῆσαν, οὐχ ἕτερον ὅμως καταδιωκόμενοι ἡναγκάσθησαν νὰ προχωρήσωσι μέχρι τοῦ 65 βαθμοῦ θορείου πλάτους καὶ νὰ ἀναζητήσωσι καταφύγιον πέραν τῶν ὄρων πρὸς τὰ βορειο-δυτικὰ μέρη, χωρὶς νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἐν τούτοις τῶν ἀκαμάτων καταδιωκτῶν αὐτῶν τοῦ Ἰνδοῦ, τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ λύκου.

Ἡ θαυμηρὴν διαδεδομένη καλλιέργεια ἡλάττωσεν ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τοῦ ποίμαντος (Puma concolor), ὅστις ἀπὸ τῶν δυτικωτάτων τῆς Αἰθιοπίας χωρῶν μέχρι τοῦ Καναδά ἐξηπλάμηνεν ὦν ἄλλοτε, ἐξέλιπε ὀλοσχερῶς νῦν ἐν τῇ θορείῳ καὶ μέσῳ Ἀμερικῇ. Ὡς οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὅστω καὶ αὐτὸς περιπολῶν ἐντὸς εὐρωχῶρου τόπου ἐνδοκίτωνται ἀμέλει ἐν δάσασιν ἢ ἐν ἀδένδροις πεδίοις, κοιμᾶται τὴν ἡμέραν ἐπὶ δένδρῳ ἢ ὑπὸ τὴν χλόην κεκρυμμένος, τὴν δὲ νύκτα καταδιώκει ἅπαντα τὰ ἀνίσχυρα θηλαστικὰ ἀπὸ τοῦ δασυπράκτου μέχρι τοῦ πώλου.

Ἡ παρ' ἡμῖν ἢ ἡμέρας οὗτος ἐν Ἀμερικῇ ἢ θηριωδίᾳ λεγομένη ἔλαφος (cervus virginianus) ἐστὶν ἀντικείμενον περιπαθῶς θήρας ἄλλοτε θρίθουσα αὕτη ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς θορείου Ἀμερικῆς μέχρι τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῶν Πετρωδῶν ὄρων, ἐξεδιώχθη ὄλιγον κατ' ὄλιγον ἐκ τῶν καταφύγιων χωρῶν πρὸς τὰ μεγάλα ὄρενα δάση. Ζῆ ὡς ἢ ἡμέρας ἔλαφος κατ' ἀγέλας καὶ ἀπᾶς ἐκλέξασα τὸπον κατοικεῖ ἐν αὐτῷ μόνιμος. Ἀγαθὰ δὲ πρὸ πάντων θημινώδεις καὶ ἀκαλλιερῆτους ἀγροῦς.

Ἐκ τῶν πανταχοῦ ἀρμένως θηρευομένων ζώων εἰσὶ καὶ τὰ σισυροφόρα, ἀπὸ τῆς θήρας τῶν ὁποίων τρέφονται ἄπειροι κυνηγοὶ καὶ ὀλοκλήροι λαοί. Ὁ θῆλων νὰ ρίψῃ θῆμα ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅποσοι θορᾶ ἐξ ἐκαστοῦ εἶδους αὐτῶν ἐκτίθενται εἰς τὰς ἀγοράς, μανθάνει ὅτι κατ' ἔτος κυκλοφοροῦσιν εἰς τὸ ἐμπόριον 180,000 θορῶν εὐθυσσασίου σαθερίου (Mustella martes), 400,000 θορῶν οἰκαιοῦ σαθερίου (Mustella foina), 600,000 θορῶν ἰκτίδος (Putorius foina), 400,000 θορῶν λευκοκίτιδος (Mustella erminea), 160,000 θορῶν Καναδίας ἰκτίδος (Mustella canadensis), 55,000 θορῶν λιμναίας ἰκτίδος (Mustella lutreola), 150,000 θορῶν κάστορος καὶ 100,000 θορῶν Περούσιανῶ σκυροῦ (Eriomys Chinchilla), ὅστω ἢ τελικὴ τύχῃ τῶν ἀμειλίχως καταδιωκόμενων

τούτων ζώων ἐστὶν εὐνόητος. Ὅστω δὲ καὶ ἢ ἐνυδρίαι (Enhydria lutris) καθίσταται ὀλονὲν σπανιωτέρα. Αὕτη εὐρίσκεται σήμερον μόνον ἐν τοῖς βορειοτάτοις μέρεσι τοῦ Εἰρημικοῦ Ὠκεανοῦ, ἐν ταῖς θορείαις παραλίαις τῆς Καλιφορνίας καὶ ἐνεῦθεν πρὸς βορρᾶν ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ καὶ Ἀσιατικῇ παραλίᾳ, παρῆχουσα τῷ ἐμπορίῳ 1500 θορᾶς. Ὁ θρεκτοφάγος ἢ τὸ βρατόνιον (Procyon lotor) ἐξέλιπε σχεδὸν ὀλοσχερῶς ἐν ταῖς καταφύγιαις χώραις τῆς θορείου Ἀμερικῆς ἀκαταπαύτως καταδιωχθεῖς. Ὁ βροκάστωρος (Myopodamus) (θρα εἰκόνα) θορᾶ ἐξήχθησαν ἐκ τῶν ταλμάτων τῆς Buenos Ayres καὶ τοῦ Montevideo 50,000. Ἐνεκα τοῦ καταδιωγμοῦ ἡλαττώθη ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ κατὰ πολὺ, ἀλλ' ὅμως νῦν φειδόμενοι αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι ἀνεχάτισαν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν πανταχῇ αὐτοῦ ἐξάλειψιν. Ὁ ἐριόμυς (Eriomys Chinchilla), ἐκ τῆς οἰκαιογενείας τῶν λαγωμῶν, θρίθων ἄλλοτε ἐν ἀπάσῃ τῇ τῶν Κοριλλιέων χώρᾳ μέχρι θαλάσσης, περιορίσθη σήμερον ὅπως εἰς τὰς ὑψηλὰς χώρας.

Ὁ κάστωρ.

Ὅχι δὲ ἐν καλλιτέρᾳ καταστάσει εὐρίσκονται τινὰ σισυροφόρα ζῶα τῆς Ἀσίας. Ὅστω ὁ σίμωρ (Martes zibellina) ὦν ἄλλοτε διεσπαρμένος ἀπὸ τῶν Ὀυράλων μέχρι τοῦ Βερνγγεῖου πορθμοῦ καὶ ἀπὸ τῶν οὐτικῶν ὄρων τῆς Σιβηρίας μέχρι τοῦ 68. βαθμοῦ θορείου πλάτους καὶ κατὰ μέρος ἐν τῇ βορειοδυτικῇ Ἀμερικῇ, περιορίσθη νῦν ἕνεκα τοῦ διηγεκοῦ καταδιωγμοῦ εἰς τὰ ἀπώτατα ὄρενα δάση τῆς βορειο-ἀνατολικῆς Ἀσίας καὶ ἐγένετο ἐν γένει σπανιωτάτος.

Ὁ λαφύκιος (Gulo borealis), ζῶον τὸ πάλαι κατὰ τὰς Ἀλπεῖς διεσπαρμένον, ἱστορικῶς δὲ ὡς ἰθαγενὲς ζῶον τῆς Αἰθιοπίας ἀναφερόμενον καὶ δὴ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐν τῷ ὄδασι τῆς Βαλδοβίτης ἀκόμη εὐρισκόμενον, περιορίσθη σήμερον εἰς τὴν Νορβηγίαν, Σουηδίαν, Λαπωνίαν, τὴν Μεγάλην Ρωσίαν, Σιβηρίαν, Καμτσάτκα καὶ τὴν θόρειον Ἀμερικὴν.

(Ἔπειτα ἢ συνέχεια.)

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο ΣΤΕΝΑΓΜΟΣ.

Εἶν' ἐμὴλῆμα ὁ στεναγμὸς ψυχῆς θαυραλγούσης, Ἐν τῷ κρῶ γῶμα εἶνε καὶ οἱ δῶμ ἐκεῖ πέρας· Ἐν τῷ ἰδοῦσθαι συμφορὰς καὶ ἄπειρα παθούσης. Εἰς τοῦ πελάγου τῆς ζωῆς τὴν παραπόρῳ δίνην.

Ἡ γῆ, τὸ πῦρ ἔς τῶν κόλπων τῆς ἐγκρύπτουσα τὰ βῆθη,

Μὲ ἤραστειὼν στόματα τὰς φλόγας ἐξεργάζει... Καὶ ἢ ψυχῇ ἐγκρύπτουσα εἰς τοὺς μυχοὺς τὰ πάθη, Δίδ' εἰς αὐτὰ διεξέρδον, ἢ εἰς στεναγμὸς ἐκφεύγει!

Τίς οἶδε, πόσα ἐκδηλοῖ εἰς στεναγμὸς καρδίας! Τίς οἶδε, ποῖα συμφορὰ ἐπληγῶσεν ἐκείνων,

Ὅστις ἐν μέσῳ ἐξαφνα εὐθόμου εὐωχίας Στενάξει, τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὄλον τὸ πῦρ ἐκχύνων!

Τίς οἶδ', ἐκείνη ἢ γυνὴ τί κλεῖ' εἰς τὴν καρδίαν, Ἡ κρύπτουσα τὴν στοναχὴν εἰς χεῖλῃ μειδιῶντα! Τίς οἶδ', ἂν δὲν ὑπέκυψε καὶ εἰς τὴν ἀτίμηαν, Διὰ νὰ σώσῃ ἐκ λιμοῦ τὰ τέκνα τῆς, πεινῶντα! —

Δὲν εἶνε πάντα ἄσκαπος εἰς στεναγμὸς... τοῦ χαίτος

Δὲν εἶνε, ἂς ἀκούσεται ἢ εἰς ἀνακτόρων θόλους! Ποτὲ δὲν στένει ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς ματαίως... Εἶνε κοινὰ αἱ συμφορὰ ἢ οἱ στεναγμοὶ εἰς ὄλους.

Ποσάκις Εὐα, καλλοῦντ' ὀλίγησ' στερουμένη, Παράφορος δὲν ἴσταται μέρη σκληρὰς μανίας Πρὸ τοῦ κατόπτρου, στένουσα καὶ ταλαντωμένη, Ἀποκαλύπτουσα πικρὸν τὸ ἄλγος τῆς καρδίας!

Ποσάκις δὲν ἠθέλησεν ἐκείνη νὰ συντρίψῃ Τὸ κάτοπτρον, ἕπερ πιστὸς, τὸ τάλαν, εἰκονίζε Τὴν δυσειδῆ τῆς τὴν μορφήν! — Ἰδέτε, πῶς νὰ κρύψῃ

Ἀπελπίσας στεναγμὸν ἢ δύστηνος φροντίζει!...

Σπλαγχισθήσε τὸν στένοντα καὶ τὸν ἀγωνιῶντα! Ὁ στεναγμὸς ὑπέκρινεν ποτὲ, ποτὲ δὲν κρῶπει, Ὁ στεναγμὸς εὐρίσκεται εἰς ἀληθῶς πεινῶντα Καὶ τὴν ἀπάτην πώποτε ἐκείνους δὲν καλύπτει. —

Εἶν' ἐμὴλῆμα ὁ στεναγμὸς ψυχῆς θαυραλγούσης, Νέφους κηλὶς εἰς ὕδραν διὰστερον πετώσα, Κράτος ὄρους εἰς βάρβαρον μετὰ θοῆς πιπτούσης, Εἶνε αὕτη ἢ συμφορὰ — ἢ συμφορὰ πλὴν ζωῶν!

Ἐν Παισαῖ.

Πέτρος Κ. Ἀποστολιδῆς.

Η ΟΡΦΑΝΗ.

Η ΝΕΑ ΜΗΤΗΡ. (Εικόν Κ. Κείζελ.)

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΑΛΣΗΙΔΟΣ. (Εικόν Α. Ρείτερ.)

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΑΛΣΗΙΔΟΣ.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ.

(Κατά την εικόνα του Α. Ρείτερ.)

ΕΖΗ ποτέ ώραία και νεαρά βασίλισσα, ητις ηγγάπα περισσότερο τὰ ἄλλα τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐτῆς μεγάρου, διὰ καὶ Ἀλσῆς ἐπωνομάσθη. Ἡ ἄνασσα αὕτη, προαισθανομένη πρόωρον θάνατον, παρεκάλεσε τὸν σύζυγόν της νὰ τῇ ὑποσχῆθῃ μετ' ὄρκου ὅτι δὲν θέλει θάψῃ αὐτὴν ἐν τῷ σκοτεινῷ καὶ ὑγρῷ τάφῳ τῶν προγόνων ἐν τῇ κρύπτῃ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐν μέσῳ τοῦ ἀγαπητοῦ της δάσους ἐν τάφῳ ἀπλῷ καὶ ἐξοικιστῷ· διότι, τῷ εἶπεν· "Αἱ φάλαγγες τῶν μοναχῶν καὶ ὁ ἦχος τῶν κωδώνων θὰ ταράξουν τὸν ὕπνον μου, ἐν ᾧ ἐν τῷ δάσει τὰ πυκνόφυλλα δένδρα θὰ μοι παρέχωσι σιάν και τὰ πτηνὰ θὰ ψάλλωσι τὰ "ζωηρὰ ἤματα των." Ἡ βασίλισσα ἀπέθανε καὶ ἐτάφη ἐν τῷ δάσει· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἐκάλυψε τὸν τάφον διὰ μεγαλοπρεποῦς μαυωλείου καὶ μνημείου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ἐκ μαρμάρου ἡ μορφή αὐτῆς ὡς ἡσυχίας κοιμωμένης.

Τὰ ἔτη παρήλθον· ὁ βασιλεὺς ἐκείνος καὶ ἡ βασίλισσα ἀλημονήθησαν· οἱ τάφοι τῶν προγόνων ἐν τῇ κρύπτῃ τοῦ ναοῦ ἐξηφανίσθησαν· οὕτως ἰερὰς πλῆον ἐφάλλον ἐν αὐτῷ οὕτε ὁ κώδων ἀντήχη, θύατι καὶ ὁ ναὸς κατέρρευσε καὶ τὸ κωδωνοστάσιον κατέρπεσε. Βαθυρῶδὸν τὸ δάσος εἰσεδύσαν ὑπὸ τὰ ἔρεπια, κατέρριψε τοὺς θλόους τοῦ μαυωλείου καὶ περιέβαλε διὰ τῶν κλάδων καὶ βλάτων του, διὰ τοῦ ἀρώματός και τῆς ὀρώσου του τὸν τάφον τῆς Ἀλσῆδος, ἣν παρέλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. "Ποία ἀγάπη τοσαύτην ἔχει δύναμιν; Καὶ ἡ ἀγάπη παρήλυε τοῦ κόσμου καὶ ἡ μνήμη ἐξηλείφθη τῶν ἀνθρώπων. "Τὸ δάσος μόνον τῇ ἔμεινε πιστόν· αὐτὸ τὴν περιέβαλε μετὰ τὰς προσώπους αὐτοῦ ἀγκάλας."

Τὴν παράδοσιν ταύτην λίαν ἐπιδοξίως παρέστησαν ὁ καλλιτέχνης ἐν τρισὶν εἰκόσιν, ὧν ἡ πρώτη παριστῆ τὴν βασίλισσαν ἐκμυστηρευομένην τῷ συζύγῳ της τὸ ἀπαίσιον αὐτῆς προαίσιμα και ἐκπρόβουσαν τὴν ἐπιθυμίαν της νὰ ταφῇ ἐν τῷ δάσει· ἡ δευτέρα εἰκὼν παρουσιάζει ἡμῖν τὸ μεγαλοπρεπὲς μαυωλεῖον τῆς ἐστεμμένης γυναικὸς καὶ τὸ μαρμάρινον μνημεῖόν της· ἡ τρίτη τέλος, ἣν καὶ δημοσιεύομεν, μεταφέρει ἡμᾶς εἰς τὴν ἡμερίαν τοῦ δάσους, ἐν ᾧ καίτοι ὁ τάφος· Ἐνταῦθα βλέπομεν τὰ ἔρεπια τοῦ μαυωλείου· βλέπομεν τὰ δένδρα φυτόμενα ἐν μέσῳ τῶν ἀρχαίων λίθων καὶ τὴν φρεσίαν καλυπτοῦσαν τὸν χῶρον, ὃν ἄλλοτε καταλάμβανον κτίρια μεγάλη και μεγαλοπρεπῆ· βλέπομεν ἐν τέλει τὸ δάσος, τὸν πιστόν της Ἀλσῆδος φίλον, περιβάλλον τὸν καταρρέουσαντα αὐτῆς τάφον. Καὶ αἱ τρεῖς εἰκόνας εἶναι πλήρεις ποιήσεως και ἐκτεθεισῆς ἐν Βιέννῃ ἐφεύκτουσας, και δικαίως, τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τοιαύτας ῥομαντικὰς ὑποθέσεις ἀρρασκομένων.

Η ΦΡΙΚΩΔΗΣ ΝΥΞ.

Ἐκ τοῦ ἑγκρίτου Περιοδικοῦ "Ἀπὸ Πόλου εἰς Πόλον", ὅπερ ἐκδόσεται ἑρμανιστῶ ἐν Λαυβὰχ τῆς Αὐστρίας, μεταφράζομεν τὸ ἀκόλουθον συγνηθτικὸν διήγημα.

Α'.

Περσὺ Γλέγκωρ ἦτο ὁ νεώτατος υἱὸς τοῦ εὐγενούς Κυρίου Ἐρβέρτου Γλέγκωρ, ἰδιοκτήτου τοῦ κτήματος Ταϊλδερη Πάρκ. Τὸ κτήμα τοῦτο, ἀνήκον εἰς ἀρχαίαν και εὐγενῆ οἰκογένειαν, εἶχε μεταθῆ ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἀπὸ

πατρὸς εἰς υἱόν. Ἦτο δὲ ἐλευθερον παντὸς χρέους, και τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας ἦτο ἐντελῶς ἀκηλίδωτον. Ὁ κ. Ἐρβέρτος εἶχε πολλοὺς υἱούς. Ὁ πρεσβύτερος ἦτο κατὰ τὸν νόμον ὁ κληρονόμος τοῦ τίτλου και τῆς περιουσίας· οἱ δὲ ἄλλοι, ἐξαιρέσει τοῦ Περσού, ἔλαβον ὑπερρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ τῆς ἡρᾶς και ἐν τῷ ναυτικῷ. Ὁ Περσὺ ὅμως ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ ἀναδόχου του, ὅτις ἦτο ἄγαμος, περιουσίαν, ἣτις τῇ ἐπέτρεπε νὰ ζῇ κατὰ τὸ δοκοῦν και νὰ εὐχαριστῆσθῃ πάσας τὰς κλίσεις του. Ἐν ἀρχῇ ὁ Περσὺ ἔνα μόνον πόσον εἶχε, τὸν πόθον νὰ σπουδάζῃ· ἐκτὸς τῶν μαθημάτων του οὐδὲν τὸν ἐνδιέφεραν, οὐδὲν τὸν ἠγαθόητο, οὐδέμια τὸν εἴλωκε διασκεδάσαι. Αἰφνης ὅμως ὑπέκυψεν εἰς τὴν μαγαίαν τῶν ὀραίων ὀφθαλμῶν τῆς Ἐλένης Ἀδαίρ. Αὕτη ἦτο τὸ μόνον ὄν, ὃ ἠγάπησεν· ὅλη ἡ ποιήσας τοῦ πάθος ἐξηγήθη δι' αὐτῆς ἐν τῇ ζωηρᾷ αὐτοῦ καρδίᾳ. Ἰδὼν αὐτὴν ἐνόμισαν ὅτι ἐνόησε τὴν τέρψιν τῆς ὑπάρξεως, ὅτι ἐνόησε τί εἶσι τῆς. Ὁ κόσμος τῷ ἐφαίνετο ὀρειότερος, φοβητενότερος.

Ἡ Ἐλένη Ἀδαίρ ἦτο ὀρφανή· ὁ πατὴρ της, συνταγματάρχης, εἶχε ἀποθάνει ἐν Ἰνδίας, και ἡ μήτηρ της, νέα ἔτι, παρηκολούθησε τὸν σύζυγόν της εἰς τὸν τάφον, πρὶν εἶτι ἡ Ἐλένη φθάσῃ εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, ἐν ᾗ ἦδύνατο νὰ κατανοῆσθῃ τῷ μέθωσος τῆς ἀπωλείας της. Ἡ μικρὰ ὀρφανὴ κόρη μετέθῃ ὑπὸ ξένων συνοδουμένων εἰς Ἀγγλίαν και εὗρεν ἄσπλον εἰς τὴν οἰκίαν συγγενῶν τινῶν τοῦ πατρὸς της. Πολλὸ διεξοικονοῦσα εἰς ἀπόστασιν μιλίων τινῶν ἀπὸ τῆς ἐπαύλαος, ἐτέλει τὸν γάμον της και προσεκάλεσε τοὺς συζύγους· και ἐν ἀρχῇ μὲν δὲν ἤβηλο ὅσοι ἐν τῷ δευθῶ τὴν πρόκλησιν, ἀλλὰ κατόπιν μαθόντες ὅτι ὁ γάμος θὰ τελεσθῇ μετ' ἐκτετακτοῦν τὸν φλογορὸν τοῦ Περσού ἔρωτα, ἐνόμισαν ὅτι ἠνεώθησαν αὐτῇ αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου. Πόσον τὰ ὀραία τὸν προσώπου της χαρακτηρηστικὰ μετεβλήθησαν αἰφνης! Πόσον ζωηρῶς ἐστίλιον οἱ μεγάλοι αὐτῆς ὀφθαλμοί! Ὁ μείνας ἐν τῷ κόσμῳ μόνος δύναται νὰ ἐνοήσῃ, πόσῃ εὐδαιμονίαν παρέχει ἡ ἰδέα ὅτι εὖρος καρδίαν πάλαιουσαν δι' αὐτόν. Ὁ Περσὺ εἶδε τὴν Ἐλένην ἐν φιλικῇ τινι οἰκίᾳ— τὴν εἶδε, τὴν ἠγάπησεν, και εἰς τὸν γάμον του μετ' αὐτῆς οὐδὲν παρενόηκετο πρόσκομμα. Τὰ εἰσοδήματά του ἐπήρχον αὐτῇ πληρότητα πρὸς τοῦτο, και οἱ σπουδαίους τῆς Ἐλένης ἦσαν εὐχαριστήσιμοι νὰ ἀπαλλαγθῶσι καθήκοντος, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ τοῦ εἶχε καταστῆ ἀφόρητον θόρος.

Ἡ ἰδέα τοῦ ταπεινίου τοῦ γάμου μοι εἶναι εἰς ἄκρον ὀχληρά, εἶπεν ὁ Περσὺ ἐδοξμάδας τινὰς πρὸ τοῦ γάμου πρὸς τὴν μνηστῆρ του· εὐχαριστῶς ἤθελον νὰ σοὶ δεῖξω τὴν Εὐρώπη, ἀλλ' ὄχι τόρᾳ. Ἰσοῦ τοῦτο εἶναι ἐγωιστικὸν ἐκ μέρους μου— ἀλλὰ ἐπιθυμῶ νὰ σ' ἔχω ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅπως ἰδικῆν μου. Θέλω νὰ μάθω, πῶς νὰ καταστήσῃ τὴν ἀγαπητὴν μου σύζυγον ὅσον ἐνεστιν εὐτυχισμένην, και νὰ τὴν διδάξω νὰ με ἀγαπῆσθῃ ὁσημέραι περισσοτέρων. Ἐάν λοιπὸν δὲν ἔχης ἐναντιότητά τινα θὰ μεταθῶμεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ὑόρκης και θὰ καταλύσωμεν εἰς μίαν τῶν ὀραίων ἐκείνων ἐπαύλαων. Τὸ θέλεις;

— Ὅλα τὰ μέρη μοι εἶναι ἀδιάφορα, Περσὺ, ἀρκεῖ νὰ ἦμαι πλησίον σου, ἀπήντησεν ἡ εὐδαίμων κόρη. — Ὅστω λοιπὸν νὰ κάμωμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ νεανίας, και ὅταν, Ἐλένη μου, ὁμορονῆς τὸν ἔρημον βίον θὰ καταλάβῃς τὴν θέσιν σου ἐν τῷ μεγάλῳ κόσμῳ· ἀλλὰ συχνὰ θὰ μεταθῶμεν εἰς τὸ ἦσυχον ἀναχωρητήριόν μας, τὸ ὅποιον ἀνήκει και εἰς ἐμὲ και εἰς σε. — Ὅταν ἡ Ἐλένη, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ

Περσού, εὐρίσκειτο μόνη παρὰ τὸ παράθρονον και ἔδλεπε τὰ σκότη τῆς ἐσπέρας ἐπερχόμενα, ἠρώτα αὐτὴν, ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ εὐρίσκειται ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωπος εὐτυχέστερος αὐτῆς. Τόσον τῇ ἐφαίνετο παράδοτον και νεοφανὲς ἡ ἀγαπάται, νὰ ἐλέγη ἐκτελουμένης και τὰς ἐλαχίστας ἐπιθυμίας της! Καὶ δάκρυα ἀράτου εὐδαιμονίας ἔρρεον ἀπὸ τὸν ὀφθαλμῶν της...

Ἡ γάμος τὸν ἐτελεσθῆ και ἡ εὐτυχία των ἦτο ἐντελής. Ἡ μικρὰ ἐπαυλις ἐν μέσῳ τῶν ὀρέων ἦτο ἀληθῆς παράδεισος, και ἔπερ οὐσιωδέστερον, ἦτο καὶ ἰδιοκτησία τοῦ Περσού. Εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον ἀπήλθον ἐκεῖ, ὅπου εὗρον δύο ὑπερήτας περιμένοντες αὐτούς· ἡ γυνὴ ἔλαβε διαταγὴν νὰ ἐπισταθῇ τὴν οἰκίαν και νὰ ὑπερετῆ τὴν Ἐλένην, ὃ δὲ ἀνὴρ ἐγένετο θαλαμηπόλος και ἱπποκόμος τοῦ Περσού. Ἡ Ἐλένη ἐφοβείτο νὰ ἰπευδοθῇ, ὅσα ἐνηγαγκάσθη ὁ Περσὺ νὰ ἐξέρχεται μόνος, ἀλλὰ καὶ ταῦτο σπανιότητα ἐπεσφίρει, θέλων νὰ μὲνῃ πλησίον τῆς νεαρῆς συζύγου του.

Ὅστω παρήλθον οἱ τρεῖς πρῶτοι μῆνες· τὸ φθινόπωρον ἐπληρίασε γιγαντιαίας θήμασι, και ἀκμήν ἡ εὐτυχίης σύζυγοι οὐδ' ἐσεπέπνυον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἡσυχον αὐτῶν ἐπαυλι.

— Ἄς μείνωμεν ἐδῶ μετὰ τῶν θουῶν μέχρι τοῦ χειμῶνος, εἶπεν ἡ Ἐλένη, και ὁ Περσὺ ἀδείχη τὴν πρόθυμον νὰ τὴν εὐχαριστῆσθῃ.

Πρῶταν τινὰ οἱ δύο ὑπέρτατι ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῆς κυρίας των, ἔχοντας νὰ τῇ κάμωσι μίαν παράκλησιν. Φίλη τις τῆς θαλαμηπόλου, κατοικοῦσα εἰς ἀπόστασιν μιλίων τινῶν ἀπὸ τῆς ἐπαύλαος, ἐτέλει τὸν γάμον της και προσεκάλεσε τοὺς συζύγους· και ἐν ἀρχῇ μὲν δὲν ἤβηλο ὅσοι ἐν τῷ δευθῶ τὴν πρόκλησιν, ἀλλὰ κατόπιν μαθόντες ὅτι ὁ γάμος θὰ τελεσθῇ μετ' ἐκτετακτοῦν τὸν φλογορὸν τοῦ Περσού ἔρωτα, ἐνόμισαν ὅτι ἠνεώθησαν αὐτῇ αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου. Πόσον τὰ ὀραία τὸν προσώπου της χαρακτηρηστικὰ μετεβλήθησαν αἰφνης! Πόσον ζωηρῶς ἐστίλιον οἱ μεγάλοι αὐτῆς ὀφθαλμοί! Ὁ μείνας ἐν τῷ κόσμῳ μόνος δύναται νὰ ἐνοήσῃ, πόσῃ εὐδαιμονίαν παρέχει ἡ ἰδέα ὅτι εὖρος καρδίαν πάλαιουσαν δι' αὐτόν. Ὁ Περσὺ εἶδε τὴν Ἐλένην ἐν φιλικῇ τινι οἰκίᾳ— τὴν εἶδε, τὴν ἠγάπησεν, και εἰς τὸν γάμον του μετ' αὐτῆς οὐδὲν παρενόηκετο πρόσκομμα. Τὰ εἰσοδήματά του ἐπήρχον αὐτῇ πληρότητα πρὸς τοῦτο, και οἱ σπουδαίους τῆς Ἐλένης ἦσαν εὐχαριστήσιμοι νὰ ἀπαλλαγθῶσι καθήκοντος, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ τοῦ εἶχε καταστῆ ἀφόρητον θόρος.

Ἡ ἰδέα τοῦ ταπεινίου τοῦ γάμου μοι εἶναι εἰς ἄκρον ὀχληρά, εἶπεν ὁ Περσὺ ἐδοξμάδας τινὰς πρὸ τοῦ γάμου πρὸς τὴν μνηστῆρ του· εὐχαριστῶς ἤθελον νὰ σοὶ δεῖξω τὴν Εὐρώπη, ἀλλ' ὄχι τόρᾳ. Ἰσοῦ τοῦτο εἶναι ἐγωιστικὸν ἐκ μέρους μου— ἀλλὰ ἐπιθυμῶ νὰ σ' ἔχω ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅπως ἰδικῆν μου. Θέλω νὰ μάθω, πῶς νὰ καταστήσῃ τὴν ἀγαπητὴν μου σύζυγον ὅσον ἐνεστιν εὐτυχισμένην, και νὰ τὴν διδάξω νὰ με ἀγαπῆσθῃ ὁσημέραι περισσοτέρων. Ἐάν λοιπὸν δὲν ἔχης ἐναντιότητά τινα θὰ μεταθῶμεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ὑόρκης και θὰ καταλύσωμεν εἰς μίαν τῶν ὀραίων ἐκείνων ἐπαύλαων. Τὸ θέλεις;

— Ὅλα τὰ μέρη μοι εἶναι ἀδιάφορα, Περσὺ, ἀρκεῖ νὰ ἦμαι πλησίον σου, ἀπήντησεν ἡ εὐδαίμων κόρη. — Ὅστω λοιπὸν νὰ κάμωμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ νεανίας, και ὅταν, Ἐλένη μου, ὁμορονῆς τὸν ἔρημον βίον θὰ καταλάβῃς τὴν θέσιν σου ἐν τῷ μεγάλῳ κόσμῳ· ἀλλὰ συχνὰ θὰ μεταθῶμεν εἰς τὸ ἦσυχον ἀναχωρητήριόν μας, τὸ ὅποιον ἀνήκει και εἰς ἐμὲ και εἰς σε. — Ὅταν ἡ Ἐλένη, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ

Περσού, εὐρίσκειτο μόνη παρὰ τὸ παράθρονον και ἔδλεπε τὰ σκότη τῆς ἐσπέρας ἐπερχόμενα, ἠρώτα αὐτὴν, ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ εὐρίσκειται ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωπος εὐτυχέστερος αὐτῆς. Τόσον τῇ ἐφαίνετο παράδοτον και νεοφανὲς ἡ ἀγαπάται, νὰ ἐλέγη ἐκτελουμένης και τὰς ἐλαχίστας ἐπιθυμίας της! Καὶ δάκρυα ἀράτου εὐδαιμονίας ἔρρεον ἀπὸ τὸν ὀφθαλμῶν της...

Ἡ γάμος τὸν ἐτελεσθῆ και ἡ εὐτυχία των ἦτο ἐντελής. Ἡ μικρὰ ἐπαυλις ἐν μέσῳ τῶν ὀρέων ἦτο ἀληθῆς παράδεισος, και ἔπερ οὐσιωδέστερον, ἦτο καὶ ἰδιοκτησία τοῦ Περσού. Εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον ἀπήλθον ἐκεῖ, ὅπου εὗρον δύο ὑπερήτας περιμένοντες αὐτούς· ἡ γυνὴ ἔλαβε διαταγὴν νὰ ἐπισταθῇ τὴν οἰκίαν και νὰ ὑπερετῆ τὴν Ἐλένην, ὃ δὲ ἀνὴρ ἐγένετο θαλαμηπόλος και ἱπποκόμος τοῦ Περσού. Ἡ Ἐλένη ἐφοβείτο νὰ ἰπευδοθῇ, ὅσα ἐνηγαγκάσθη ὁ Περσὺ νὰ ἐξέρχεται μόνος, ἀλλὰ καὶ ταῦτο σπανιότητα ἐπεσφίρει, θέλων νὰ μὲνῃ πλησίον τῆς νεαρῆς συζύγου του.

Ὅστω παρήλθον οἱ τρεῖς πρῶτοι μῆνες· τὸ φθινόπωρον ἐπληρίασε γιγαντιαίας θήμασι, και ἀκμήν ἡ εὐτυχίης σύζυγοι οὐδ' ἐσεπέπνυον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἡσυχον αὐτῶν ἐπαυλι.

— Ἄς μείνωμεν ἐδῶ μετὰ τῶν θουῶν μέχρι τοῦ χειμῶνος, εἶπεν ἡ Ἐλένη, και ὁ Περσὺ ἀδείχη τὴν πρόθυμον νὰ τὴν εὐχαριστῆσθῃ.

Πρῶταν τινὰ οἱ δύο ὑπέρτατι ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῆς κυρίας των, ἔχοντας νὰ τῇ κάμωσι μίαν παράκλησιν. Φίλη τις τῆς θαλαμηπόλου, κατοικοῦσα εἰς ἀπόστασιν μιλίων τινῶν ἀπὸ τῆς ἐπαύλαος, ἐτέλει τὸν γάμον της και προσεκάλεσε τοὺς συζύγους· και ἐν ἀρχῇ μὲν δὲν ἤβηλο ὅσοι ἐν τῷ δευθῶ τὴν πρόκλησιν, ἀλλὰ κατόπιν μαθόντες ὅτι ὁ γάμος θὰ τελεσθῇ μετ' ἐκτετακτοῦν τὸν φλογορὸν τοῦ Περσού ἔρωτα, ἐνόμισαν ὅτι ἠνεώθησαν αὐτῇ αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου. Πόσον τὰ ὀραία τὸν προσώπου της χαρακτηρηστικὰ μετεβλήθησαν αἰφνης! Πόσον ζωηρῶς ἐστίλιον οἱ μεγάλοι αὐτῆς ὀφθαλμοί! Ὁ μείνας ἐν τῷ κόσμῳ μόνος δύναται νὰ ἐνοήσῃ, πόσῃ εὐδαιμονίαν παρέχει ἡ ἰδέα ὅτι εὖρος καρδίαν πάλαιουσαν δι' αὐτόν. Ὁ Περσὺ εἶδε τὴν Ἐλένην ἐν φιλικῇ τινι οἰκίᾳ— τὴν εἶδε, τὴν ἠγάπησεν, και εἰς τὸν γάμον του μετ' αὐτῆς οὐδὲν παρενόηκετο πρόσκομμα. Τὰ εἰσοδήματά του ἐπήρχον αὐτῇ πληρότητα πρὸς τοῦτο, και οἱ σπουδαίους τῆς Ἐλένης ἦσαν εὐχαριστήσιμοι νὰ ἀπαλλαγθῶσι καθήκοντος, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ τοῦ εἶχε καταστῆ ἀφόρητον θόρος.

σμός, ὁ πρὸ μικροῦ τὴν φύσιν ὄλην ὡς διὰ χρυσοῦ χρωματίζων, διεκλύθη βαθμηδὸν και μεταβλήθη εἰς ἐλαφρόν, μουστρηώδες λυκώφωσ. Δύο ἢ τρεῖς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου διετηροῦντο ἔτι, ὡς νὰ ἐλυποῦντο νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν ὀραίων κόσμον· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον και αὐτὰ διεκλύθησαν ἐν τῷ σκότει τῆς ἐσπέρας. Ὁ ἄνεμος ἤρτατο πνέων και συρίζων μελαγχολικῶς ἐν τοῖς κλάδοι τῶν δένδρων. Ἡ Ἐλένη ἤκρατο τῶν ἤχων τούτων, οὔτινας τῇ ἐφαίνετο ὡς φωναὶ ἀνθρώπων και γοερά και θλιβερά. Ἦτος τὴν κατέλαβε και ἐκάθησε παρὰ τὴν ἐστίαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ συζύγου της. Ἡ ἀντανάκλασις τῆς πυρᾶς ἐφώτισε τὸ ὀραῖον πρόσωπόν της και τὴν ξανθὴν τῆς κόμην, και ὁ Περσὺς παρατήρησεν αὐτὴν ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. "Καὶ ἄγγελοι δὲν ἦδύνατο νὰ ἦναι ὀραϊότερος αὐτῆς!"

— Ἐλένη μου, εἶπε μετ' ὀλίγον· σήμερον εἶσαι σοβαριότερα ἢ ἔτι ποτὲ σε εἶδον. Τί ἔχεις; — Μοὶ ἐπέβη τόσον ἀλλόκοτος ἰδέα, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλένη, ὅσοσα πρὸς αὐτόν τοὺς λαμπροὺς αὐτῆς ὀφθαλμούς· και ἡ ἰδέα αὕτη μ' ἐμελαγχόλησε. Νομίζω ὅτι ὠνευροῦσθην ὡς μικρὸν θέρπος.

— Εἰπέ μοι, φίλη μου, τὰς σκέψεις σου, και ἐγὼ θ' ἀποδιώξω τὸ φάντασμα.

— Ἦκουον τὸν ἄνεμον στενάζοντα, και ἐνόμισον ὅτι ἀκούω τὴν φωνὴν του γοερῶς κράζουσαν.

— Ἐλένη μου, εἶσαι νευρική. Ἀναθε τὴν λυχνίαν, και ἐλθέ ν' ἀναγνώσωμέν τι. Τί θέλεις νὰ σοὶ ἀναγνώσω;

Ἡ λυχνία ἐφώτισε τὸ δωμάτιον· τὰ παραπέτασμα τῶν παραθῶρων κατεβιάσθησαν, και μετ' ὀλίγον και τὸ σκότος και ὁ στενάζων ἄνεμος ἐληνομήθησαν. Ὁ Περσὺς ἀνεγίνωσκε και ἡ Ἐλένη ἤκρατο μαγευομένη και ὑπὸ τῆς ἀναγνώσεως και ὑπὸ τῆς ἁρμονικῆς φωνῆς τοῦ ἀγαπητοῦ συζύγου της· ἐκράτει τὴν χεῖρά του, ἣτις τῇ ἐβῶπευσεν τὴν χρυσὴν κόμην, και ἐληνομόνη τὰς ζωηρὰς σκέψεις ἐν τῇ τέρψει τῆς ἡσυχου ἐκείνης στιγμῆς.

Αἰφνης ἡ φωνὴ διεκόπη. Νομίσασα ὅτι ἀπέλαμιν ἀναγνώσκων, ἡ Ἐλένη ἐσφίριξε τὴν χεῖρά του και ἐπερίμενε ν' ἀρίστη πάλιν τὴν ἀνάγνωσιν.

— Ἐκουράσθη, Περσὺ, τῷ εἶπε μετ' ὀλίγον· θέλεις ν' ἀναγνώσω ὀλίγον ἐγὼ;

Μὴ λαθόνουσα ἀπάντησεν ἐστράφη πρὸς αὐτόν. Ὅποιον φρικώδες θέαμα τῇ ἐπαρουσιάσθη! Τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγαπητοῦ ἀνδρός ἦτο κἀκωχρον, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν κεκλιτισμένοι.

Ἐντρομος ἐξῆτει νὰ τὸν διεγίρει, ἀλλ' εἰς μάτην· τότε ἤρτατο νὰ φωνάζῃ εἰς βοήθειαν, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν ἤκουε· στήριξασα τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον ἔτρεξε πρὸς τὴν θύραν.

— Ἐλιποθύμησον, εἶπε καθ' ἑαυτὴν. Ποῦ νὰ εὖρος βοήθειαν;

Ἦνοιξε τὴν θύραν τῆς εἰσοδοῦ· ἡ σελὴν ἐστίλιβε καθαρὰ ἐν τῷ νυκτερινῷ οὐρανῷ· ὁ ἄνεμος ἔπνευε σφοδρῶς, και ἡ Ἐλένη ἔστατο ὡς ἀπολελιθωμένη ἐκ τοῦ τρόμου.

Β'.

Ὅσοι ἐγνώρισαν και ἐγαθήσθησαν πρὸς τὸν Ῥάνδαλ Βώγαν, τὸν ἠγάπησαν. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν εἶχε γίνεαι ἀνὴρ, ὁ Βώγαν ἦτο φίλος ἀγαπητός εἰς ὅλους, ἀλλὰ καὶ δικαίως, διότι ἡ φύσις τῷ εἶχεν ἐπιδαψιλεύσει τὰ πλουσιωτέρᾳ τῆς ὄψρα. Εὐειδίης, εὐφρόνης, εὐθύμου, γενναίου ὄμορος μέχρι σπατάλης— ὁ Ῥάνδαλ ἐλαττωέτος παρὰ τῶν γυναικῶν και ἀνεγίγτετο παρὰ τῶν ἀνδρῶν. Ἦτο υἱὸς μονογενῆς γῆρας μητρὸς, και φθάς εἰς ἡλι-

κίαν ἔκαστι και ἐνὸς ἐτῶν ἀνέλαβε τὴν διεθῶνον τῶν κτημάτων του, ἄπειρ ἡ μήτηρ του μετὰ πολλῆς τῆς συνέσεως εἶχε διαχειρισθῆ. Ὁ Ῥάνδαλ εἰσῆρχετο λοιπὸν εἰς τὸν κόσμον ἔχων τὰ ἐλκυστικώτερα προσόντα— ἦτο νέος, πλούσιος και εὐειδής· ἔχαιρε πρὸς τοὺτους τὴν φήμην τοῦ ἀρίστου σκοπευτοῦ και τοῦ ἐπιτηδειότερου θηρευτοῦ ὄλης τῆς κομητείας. Οὐδέμια ἐγένετο ἐκδρομῆ, οὐδεὶς χορὸς εἶχε γόητρον, ἂν ἔλειπεν ὁ Ῥάνδαλ· ἡ γνώμη του ἤκουετο, οἱ ἀστεισμοὶ του ἐπαναλαμβάνοντο, ἐν γένει δὲ ὅπου αὐτὸς ἐνεφανίζετο ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐστίλιβε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ἐντιμος και ἱπποτικός, και υἱὸς ἐντίμου, ἱππότης, ἐσεμνόνετο ἐπὶ τῇ ἀκηλιώτῳ αὐτοῦ ὀνόματι. Οὐδεὶς ἦδύνατο νὰ τῇ ἀποδοῖσθῃ πρᾶξιν ποταπῇ, οὐδεὶς νὰ τὸν κατηγορήσῃ ἐπὶ ψεύδει— μέχρις οὗ, τέσσαρα ἔτη ἀφ' οὗτο ἐκηρύχθη ἐνῆλιξ, ἐσχατισθῆ μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Ἀργράβη, ὅστις ἐμάθησεν αὐτόν εἰς ἔλα τὰ ἐλαττώματα και εἰς ἔλας τὰς κακοηθείας τῶν πλουσιῶν. Τίς δύναται νὰ παραστήσῃ τὴν πτώσιν ἀνδρὸς ἐκ φρεσὸς εὐγενούς; Τίς δύναται νὰ περιγράψῃ πῶς βαθμηδὸν τὰ πάντα καταστρέφονται; Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Ῥάνδαλ ἐστοιχημάτισε τὸ πρῶτον μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Ἀργράβη, δὲν ἦδύνατο νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἔθεσε τὸν πρῶτον λίθον τῆς καταστροφῆς του. Μάτηρ ἡ Κυρία Βώγαν μετὰ τῆς λεπτῆς μητρικῆς διορατικότητος ἐσεμβούλευσε τὸν υἱὸν ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τῆς συναστροφῆς τοῦ νέου φίλου. Ὁ λοχαγὸς προσεκά

Διηγούνται ὅτι μογγολικὴ τις αυτοκράτειρα, ἡ εὐεργετὴς Νούρ-Μαχάλ, οὐδυνος τοῦ ἡγεμόνος Ζαχάν, διετάξε νὰ προσαρτήσωσιν εἰς τὴν βίνα τῶν ἰγθῶν τῆς λίμνης ταύτης χρυσὰ δακτύλια μετ' ἐπιγραφῶν, ὅπως αἱ μέλλουσαι γενεαὶ μάθωσι πόσῃ συμπάθειαν ἔστρεψαν ἡ ἡγεμονίᾳ ἐκείνῃ πρὸς τὴν χώραν τῆς Κασμίρης. Τὰ θωματίαι τοῦ μαγάρου ἦσαν καθαρὰ· αἱ ὄμοφαι εὐλίαι καὶ περιέχουσαι γλυφάς, μετὰ πολλῆς τέχνης ἐπεξεργασμένας.

Ἀναπαυθέντες ἐπὶ τινος ὥρας ἀπαραισίσταμεν νὰ μεταδῶμεν πρὸς διανοικτέρευσιν εἰς Ἰσλαμαβάδ, καὶ ὁ κ. Κλάρκ (εἰς τῶν συνοδοιπόρων), ὅστις ἦτο εἰσέτι ἀδιάθετος, προσβλήθει ὑπὸ διαλείποντος πυρετοῦ, νὰ ἐλλῆ τὴν ἐπιούσαν πρὸς ἐντάμωσιν μας. Περὶ τὴν τρίτην μ. μ., ὅτε ὁ ἥλιος κλίει πρὸς τὴν δύσιν, ἀνεχωρήσαμεν· πλὴν φεβ' ὁ ἥλιος τῆς Κασμίρης εἶναι καυστικώτατος καὶ ἡ ὁδὸς, διερχομένη ἐν μέσῳ ἐρηρῶν ὕψωμάτων οὐδὲ ἕλκος οκτὸς παρέχει. Τὴν ὁδὸν ταύτην τὴν ἔρημον καὶ ἀμυώδη παρακολουθοῦμεν μέχρι τῆς ἑκτῆς, ὅτε ἐμφανισθῆσαν ἐνώπιον ἡμῶν αἱ πρώται οἰκίαι τῆς πόλεως Ἰσλαμαβάδ. Εἰς τὰς 7½ μύλιας ἐλπίομεν τὸν ποταμὸν Τσιλάμ, τὸν διερχόμενον διὰ τοῦ Ἰσλαμαβάδ. Πόσον ὄμοφαι εἶναι ὁ ἀρχαῖος οὗτος ποταμὸς Ἰδάπης, οὗ τὰ ὕδατα περιβρέχουσι τὰς πεδιάδας, ἐν αἷς ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸν Πόρον! Οἱ ἐγχώριοι ὀνομάζουσι μέχρι σήμερον τὸν ποταμὸν τοῦτον Βιχάτ, ὅπερ εἶναι ἀπῆγγος τῆς σανσκριτικῆς λέξεως θιτάτα, ἔξ ἧς παρήχθη τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα Ἰδάπης. Τὸν ἥραμον τοῦτον ποταμὸν διερχόμεθα ἐπὶ γεφύρας σχεδὸν καταστραμμένης, ἣν ὅμως οὐδεὶς φροντίζει νὰ ἐπισκευάσῃ, καὶ πέραν αὐτῆς εἰσερχόμεθα εἰς λαμπρὰν δεινροστοιχίαν λευκῶν, ἧτις κατ' εὐθείαν ὀδηγεῖ ἡμᾶς εἰς Ἰσλαμαβάδ. Αἱ ὁδοὶ τῆς πόλεως ταύτης εἶναι στεναὶ καὶ ἀμυώδεις, αἱ δὲ οἰκίαι ἔχουσι τρία πατώματα, φαινόμενον κάπως σπάνιον ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἐν τῇ πλατείᾳ κεῖται τὸ χάνι (bungalow), ὅπου ὁ ὀδηγὸς μας ἐπιμένει νὰ καταλύσῃμεν· ἀλλὰ τὸ χάνι τοῦτο εἶναι ἐγχώριον καὶ ἡμεῖς φοδοῦμεθα τὴν ἐν αὐτῷ ἔφοδον τῶν ὀχημάτων καὶ ἀκαθάρτων ἐντόμων. Τέλος μετὰ πολλὰς συζητήσεις κατορθοῦμεν νὰ πείσωμεν τὸν ὀδηγὸν μας νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ πρὸς τὸ ἀγγλικὸν ξενοδογεῖον, τὸ ὅποιον κεῖται εἰς ἀπόστασιν τινα· διὸ καὶ ὁ ὀδηγὸς μας ἐπέμεινε νὰ κατοικήσωμεν ἐν τῷ ἐγχωρίῳ καταλύματι. Εἴκοσιν ὅλα λεπτὰ τῆς ὥρας ἔειπεν τῆς πόλεως εὐρίσκοντο τὸ ἀγγλικὸν ξενοδογεῖον, ἀλλὰ πόσον ἐχάρημεν ἐπιμεινάντες! Τὸ κατάλυμα τοῦτο εἶναι μὲν ἐστερημένον ἀναπαύσεως, ἀλλ' εἶναι τοῦλάχιστον καθαρὸν· ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μαχαρατζᾶ (ἐγχωρίου ἡγεμόνου) διὰ τοὺς ξένους, τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Κασμίρη. Πᾶς ξένος εἰσερχόμενος εἰς τὴν χώραν τοῦ ἡγεμόνου τοῦτου φιλοξενεῖται παρ' αὐτοῦ. Οὐδεὶς ξένος ἔχει δικαίωμα νὰ ᾖναι ἰδιοκτῆτης οἰκίας ἢ ἀγροῦ, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἄγγλος διοικῆτης δὲν ἔχει ἴδιαν οἰκίαν, ἀλλ' αὐτῆ ἀνήκει εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅστις τῷ τὴν δανείζει κατὰ τὴν βερνιὴν τοῦ ἐνταῦθα διαμονῆν του. Εἶπον ἀνωτέρω, ὅτι τὸ κατάλυμα τοῦτο δὲν εἶχεν ἀναπαύσεως· μετὰ μεγίστης δυσκολίας εὐρέθη κλίνη ἀρκούντως μεγάλη διὰ τὸν σὺζυγόν μου, με ὅλας τὰς φωνὰς καὶ τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἡγεμόνου, ὅστις εὐρίσκειτο ἐκεῖ μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, πρὸς ὑποδοχὴν μας. Δυστυχῶς καὶ οἱ ὑπηρεταί μας, οἱ μεταφέροντες τὰς ἀποσκευὰς μας μύλις περὶ τὰς 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἀφίχθησαν, καὶ τότε τέλος ἤδυνήθημεν νὰ παραδοθῶμεν εἰς τὴν ἀναπαύσιν, ἧς τοσαύτην εἴχομεν ἀνάγκην.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ πρώτη ἡμῶν ἐπίσκεψις ἦτο

εἰς τὴν ἀγοράν. Ἡ ἀγορὰ τοῦ Ἰσλαμαβάδ εἶναι ὡς ὅλα αἱ ἀγοραὶ· αἱ ἐν αὐτῇ οἰκίαι εἶναι μονόροφοι ἐκτισμένοι ἐκ ξύλων καὶ χρώματος· ἡ στέγη αὐτῶν σύγκειται ἐκ φλοιῶν δένδρων καὶ χρώματος· διὸ καὶ τὸ ἔαρ αἱ στέγαι ὅλαι ἐξανθίζουσι καὶ τὸ θέαμα εἶναι ὄντως περιεργον. Οἱ κῆποι περιβάλλονται διὰ πλινθοκτίσεων τοιχωμάτων. Οἱ Κασμίριοι γράφουσι ἐπὶ γάρτου ἐκ φλοιῦ σμηύδας καὶ διὰ ὄνακος, οὗ τὸ ὄνομα κλάμ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην ἀρχαίας ἀναμνήσεως. Ὁ γάρτος οὗτος, ὃν μεταχειρίζονται πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων εἶναι εἰς ἄκρον δυνατός, καὶ διαφόρων ποιότητων, τῶν ὁποίων τὰς καλλιτέρας καὶ πολυτιμότερας μεταχειρίζονται οἱ πλουσιώτεροι. Τὸν γάρτον τοῦτον μεταχειρίζονται καὶ ἀντὶ θελοπιπτικῶν εἰς τὰ παράθυρα, διότι εἶναι λεπτός καὶ διαφανής.

Εἰς ἀπόστασιν πέντε μιλίων ἀπὸ τοῦ Ἰσλαμαβάδ κείνεται τὰ περιώτερα εἰρηπία τῆς Μαρτάνδης, τὰ ὅποια ἐπεσκέψθημεν ἐντὸς τῆς ἡμέρας συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ θεζύρου καὶ τοῦ ὀδηγοῦ ἡμῶν. Πᾶσα κάπως σημαντικὴ πόλις τῆς χώρας ταύτης ἔχει τὸν θεζύρον τῆς, οὗ ἡ δικαιοδοσία ἀναπαύονται πρὸς τὴν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐπαρχῶν. Ὁ θεζύρος οὗτος ἦτο ὁ ἀνώτατος ἀρχὸν καὶ διοικῆτης τῆς πόλεως· διὸ καὶ παρηκολουθεῖτο ὑπὸ πολλῶν ὑπηρετῶν. Ὁ σύζυγός μου ἐπέθη ἵππου, ἐγὼ δ' ὅμως διὰ νὰ μὴ κοπιᾶσω πολὺ μεταχειρίσθη τὸ φορεῖον, τὸ ὅποιον ὁ ἡγεμὼν μοὶ εἶχεν ἀποστείλει καὶ τὸ ὅποιον ἐφέρετο ἐπὶ τῶν ὤμων ὀκτὸς σιβαρῶν ἀνδρῶν. Τὸ μέσον τοῦτο τῆς ὀδοπορίας, λίαν εὐχάριστον ὅταν οἱ ἄνδρες ἔχωσι τὸ θέμα ἐλαφρὸν καὶ ἐλαστικόν, καθίσταται θαυματοποιον ὄναος οἱ ἄνδρες ἔχουσι τὸ θέμα τραγὸν καὶ ἀνώμαλον. Οἱ τὸ φορεῖον κρατοῦντες εἶχον τὸ ἄτακτον τοῦτο θέμα, καὶ πολλὰκις κατ' ὁδὸν μετενόησα ὅτι δὲν ἔκαμα χρῆσιν τοῦ ἵππου μου.

Διὰ νὰ μεταδῶ τιν εἰς Μαρτάνδην πρέπει νὰ διέλθῃ μέρος τῆς πόλεως, ἧτις εἶναι ἀρκούντως ἐκτεταμένη. Παρὰ τὸ πρόστατον, ὅπερ διήλθομεν, ὑπάρχει μικρὰ ὠραιότατη λίμνη, ἧς τὸ ὄνομα Ἀναντῆ ἦτο ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ τὸ ὄνομα τῆς. Οἱ μουαμεθανοὶ κατακτηταὶ αὐτῆς τῆ ἔδωκαν τὸ σημερινὸν ὄνομα (πόλις τῆς Πίστωος). Ἡ μικρὰ αὕτη λίμνη, ἧς τὰ ὕδατα εἶναι ἀλαφρῶς θεοδόχα, εἶναι ἐπὶ τῷ Βίσου καὶ θεωρεῖται παρὰ τῶν Ἰνδῶν ὡς ἐν τῶν ἀγιωτέρων μερῶν τῆς γῆς· ἐπὶ τῆς ὄχθης αὐτοῦ ὑψοῦνται πλείστοι κομψότατοι οἰκίσκοι. Μακρόθεν ᾄθη φαίνεται ὁ ἀρχαῖος ναὸς τῆς Μαρτάνδης, ὅστις κεῖται εἰς τοὺς πρόποδας ὄρους καὶ ἔχει ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐκτεταμένην πεδιάδα. Ὁ ναὸς οὗτος εἶναι τὸ λαμπρότερον δαίμα τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Κασμίρης, ἂν καὶ, κατὰ τὸν Ἄγγλον Φέργουσον, δὲν ἔχῃ τὴν ἀποδομένην αὐτῇ ἀρχαιοτάτην, κτισθεὶς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κατὰ τὸν 18 αἰῶνα. Πόσον ἀπέχει ἡ γνώμη αὕτη τῆς γνώμης τῶν πρώτων περιηγητῶν, οἵτινες θαυμάζοντες εἰς ἀλλοκότους τινὰς ἀναλογίας διατεινόμενοι ὅτι ὁ ναὸς ἐκτίσθη ὑπὸ ἐργατῶν, οὗς ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐγκατέλειπεν εἰς τὰς Ἰνδίας κατὰ τὴν διάσπασιν αὐτοῦ ἐκστρατείας. Ὁ ναὸς τῆς Μαρτάνδης εἶναι ἀπομίμησις, ἂν οὐχὶ κατὰ τὸ σῆμα, ἀλλ' ὅμως κατὰ τὴν διαίρεσιν του, τοῦ ναοῦ τῶν Ἰεροσολύμων· συνέκειτο δηλ. ἐκ κεντρικοῦ, ὅπερ σφύεται εἰσέτι, κειμένου ἐν μέσῳ τετραγώνου αὐλῆς, ἧς ὁ περίβολος, ἀποτελούμενος ἐκ στοᾶς μεγαλοπεποῦς, σχεδὸν ἐξέλιπε σήμερον ἐντελώς. Ὅσῳ ἐπρωχωροῦμεν ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων, ἐλυπούμεν ἡ δυναμένη νὰ λάθω καὶ μετακομίσει εἰς τὴν παρτίδα μου τεμαχία τινὰ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων στήλων καὶ κοσμημάτων, τὰ ὅποια ὁ ἀπέτελλον λαμπρὸν τῶν Μουσειῶν

στολισμῶν· ἀλλὰ δυστυχῶς ὅτι ἦτο μετακομισμὸν εἶναι ᾄθη ἀφαιρηθῆ παρὰ τῶν Ἄγγλων, ὧν ὁ δευτερῆς ὡς πρὸς τοῦτο ὀφθαλμὸς οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἐνεπίγρασον ἢ κοσμημένον τεμαχίον λίθου εἶχε παραβλέψει.

— Προσέχετε ὁ θεζύρος! μὴ προχωρεῖτε περισσότερο. Οἱ ὄψεις εἶναι οἱ μόναι φύλακες τοῦ ἡρειωμένου τοῦτου ναοῦ, καὶ πολλοὺς ᾄθη ἐθανάτωσαν τολμητίας, οἵτινες, παρακούσαντες τὰς συμβουλὰς τῶν ἐγχωρίων ἠθέλησαν νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ ναοῦ.

Καίτοι οὐδὲ λέξιν πιστεύοντες τοῦ διηγήματος τούτου, μ' ἔλον τοῦτο μὴ ἔχοντες τι περιεργον νὰ ἴδωμεν πλεον ἐξήλθομεν τοῦ ναοῦ πρὸς μεγάλην τοῦ θελοῦ ἄρχοντος χαράν. Ὅτε ἐπανηρχόμεθα μᾶς ὀδηγήσαν πρὸς μικρὸν ναόν, πρὸ τοῦ ὁποίου ῥέει διαυγῆς πηγή. Τὸ ὕδωρ εἶναι καθαρὸν, ἀλλ' εἶναι πλῆρες ἰγθῶν, οἵτινες περιστρέφονται ἐν αὐτῷ ὡς δάκρυα. Ἡρώτησα, πῶς ἡ τοσαύτη τῶν ἰγθῶν πληθὺς, καὶ μοὶ ἀπήντησαν ὅτι οἱ ἰγθῶς οὗτοι εἶναι ἰσροί, καὶ οὐδεὶς θνητὸς τολμᾷ νὰ τοὺς συλλάθῃ· προτιμᾷ ν' ἀποθάνῃ. Εἰς τῶν Ἰθαγενῶν μοὶ προσέφερε πινάκιον πλῆρες κόκκων ἀραδασιῶν, τοὺς ὁποῖους ἐρρίψα εἰς τοὺς ἰγθῶς· οὗτοι δὲ μετ' ἀδηφάγίας ὅλως ἀναΐας εἰς ἰγθῶς ἰσροὺς καταβρόχυσαν αὐτοὺς. Ἰσθόβητο ὅτι δὲν ἐγνωρίζον τὴν ἰδιότητά τὸν ταύτην, διότι τότε ἄλλως θὰ ἔπραττον. Ἡ προσοχὴ μου αὕτη νὰ προσφέρω τι εἰς τοὺς ὑδατίνους τοῦτους κατοίκους μ' ἀκούσισε μίαν ῥουπίαν, καὶ ἄλλην ῥουπίαν ἔδωκα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ παρυσίασε πινάκιον πλῆρες θαυμασίων τῆς Βωχάρας καὶ ἀμύδαλα.

Ὅτε ἐπιστρέφομεν εἰς τὸ κατάλυμά μου ἐπῆλθε θρογγή, καὶ ὅμως οἱ Ἰθαγενεῖς εὐρίσκοντο εἰς τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν τῶν διὰ νὰ μᾶς ἴδωσι· φαίνεται ὅτι εἴμεθα δι' αὐτοὺς ἀντικείμενον περιεργίας. Ἐρχονται μὲν πολλοὶ Ἄγγλοι εἰς Ἰσλαμαβάδ, οὗσος τῆς πόλεως γνωστῆς καὶ περιβλέπτο, ἀλλὰ δὲν ἔρχονται ὅλοι συνοδευόμενοι, ὡς ἡμεῖς, ὑπὸ τοῦ θεζύρου καὶ τῶν ὄπαδῶν του. Ἄν καὶ τὸ φλέγμα καλύπτῃ τὴν ἄκρατον αὐτῶν περιέργειαν, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θεθαίως ἐπὶ πολλὸν θὰ ὀμίλησαν περὶ ἡμῶν, διότι ὁ Ἰνδὸς εἶναι ὡς μικρὸν παιδίον, καὶ τὸ ἐλάχιστον ἀντικείμενον τὸν διασκεδάζει.

Τῆ 24 τοῦ μηνὸς ἠγγέρθημεν εἰς τὰς 5 τὸ πρωί, διότι ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβιβασθῶμεν εἰς τὰς ἀθαβεῖς λέμβους καὶ νὰ πλεύσωμεν διὰ τοῦ ποταμοῦ εἰς Σριναγάρ. Ἐπειδὴ ὁ διὰ τοῦ ποταμοῦ πλοὺς εἶναι συντομώτερος, ἀπαραισίσταμεν ἡμεῖς μὲν νὰ πλεύσωμεν, τοὺς δὲ ἵππους μας νὰ στείλωμεν διὰ ἐρηρῆς μετὰ τῶν ἰπποκόμων. Ἡ ἐπιβίβασις αὕτη παρείχεν ἡμῖν δυσκολίας τινὰς, διότι εἴχομεν ἀνάγκην μᾶς μὲν λέμβου διὰ τὸν σὺζυγόν μου καὶ δι' ἐμὲ, μᾶς διὰ τὸν κ. Κλάρκ, καὶ ἑτέρας διὰ τὸν μάγειρον καὶ διὰ τὰς ἀποσκευὰς μας. Οἱ ὑπηρεταί ἦσαν ὅλως ἀδέξιοι καὶ μύλις μετὰ πολλὰς φωνὰς καὶ ἰκανὴν ἀρχοπορίαν κατορθώθη ἡ ἐπιβίβασις. Αἱ λέμβοι ἔχουσι συνήθως τέσσαρας κωπηλάτας, ἀποτελοῦντας ὀλόκληρον οἰκογένειαν συγκατεμένην ἐκ τοῦ πατρός, τῆς μητρός καὶ δύο τέκνων. Οἱ λεμβοῦχοι ἀποτελοῦσιν ἐνταῦθα ἰδιαιτέραν φυλὴν, καὶ ἔχουσι ὡς κατάλυμά τῶν τὰς λέμβους τῶν λέγεται ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι τὸ πλείστον ἠθῶν ἐλευθέρων. Αἱ λέμβοι εἶναι εὐρεῖαι καὶ ἀθαβεῖς, ἡ πρῶρα τῶν ἀπολήγει εἰς ὀρεῖαν ἄκραν, ὅπως εὐκολώτερον προσαράξωσιν εἰς τὴν ἐρηρᾶν. Εἰς τὴν πρῶμην κἀθηναι οἱ τέσσαρες κωπηλάται, οἵτινες φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ μαγειρικά τῶν σκεύη. Τὸ κέντρον τῆς λέμβου ὀρίζεται διὰ

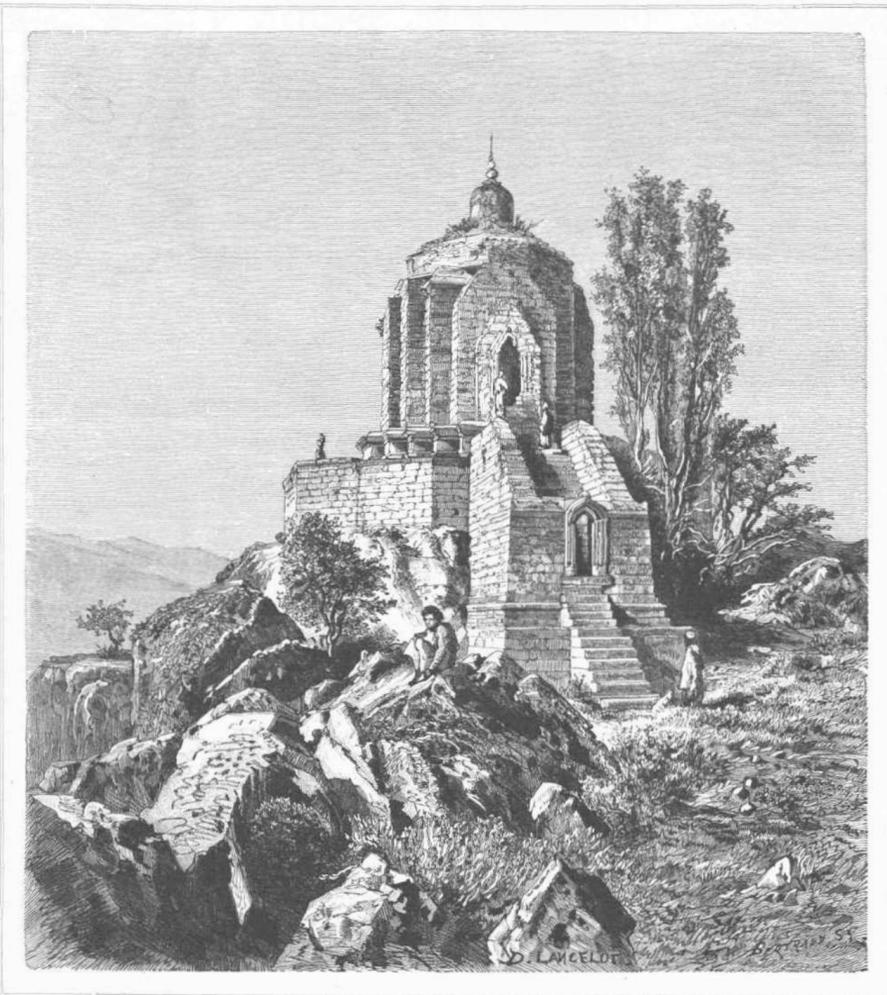
τοὺς ὀδοιπόρους, ἐνθα τίθεται καὶ κλίνη καὶ τράπεζα. Ἡ κατασκευὴ τῶν πλοιαρίων τούτων εἶναι στερεὰ καὶ κομψή· ἄνωθεν αὐτῶν εἶναι προσδεθεμένη ψάθα, ἧτις προφυλάττει ἀπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων. Εἰς τὰς 5 αἱ πρώται ἀκτίνες τῆς ἀναγενομένης ἡμέρας δεικνύουσιν ἡμῖν τὴν θαυμασίαν τοποθεσίαν. Ὁ Ἰδάπης ποταμὸς ῥέει ἥσυχος καὶ μεγαλοπεπῆς· οἱ λεμβοῦχοι κωπηλατοῦσι μετὰ ζήλου ᾄδοντες συγχρόνως καὶ δημῶδη τινὰ ᾄσματα· εἶναι δὲ καὶ εὐθυμοί, πρᾶγμα σπάνιον δι' ὀθωμανούς. Ἐλπίς ὑπάρχει ὅτι ταχέως θὰ φθάσωμεν· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν δύο ὥρων ἡ προθυμία τῶν χαλαροῦν καὶ ὅλοι φαίνονται κυριεσόμενοι ὑπὸ τοῦ κόπου. Ἡ γυνὴ ἀρχίζει νὰ ἐτοιμάζῃ τὸ ὄρυζον διὰ τὸ γεῦμά τῶν καὶ ἡ κόρη τῆς τὴν βοσθεῖ. Εὐτυχῶς ἡ μαγειρικὴ προπαρασκευὴ δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ, ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸ γεῦμα ἐτοιμασθῆ ὅλοι οἱ κωπηλάται παραιτοῦσι τὰς κώπας καὶ τρώγουσι· μόνον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν δίδεται μικρὰ ὄψησις εἰς τὴν λέμβον, ἧτις ἀκολουθεῖ ἥσυχως τὸν ποταμὸν. Μετὰ τὸ γεῦμα ἔρχεται τὸ κάπνισμα καὶ ἡ ἀνάπαυσις, συνοδευομένη ὑπὸ μικροῦ ὕπνου, ὅπῃ με ὅλας τὰς φωνὰς μας, με ὅλας τὰς παρακινήσεις μας ἐλπίομεν ὅτι ὁ ποταμὸς μόνος θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν· ἀνάγκη εἶναι νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς τὸ ἀναπόφευκτον τοῦτο. Αἱ ὄβριαι τοῦ ποταμοῦ εἶναι καλῶς καλλιεργημένα, μακρόθεν δὲ φαίνονται ὄρη· εἰς τινὰ μέρη τῆς ὄχθης ὑπάρ-

ΝΕΟΣ ΙΝΔΟΣ ΕΚ ΚΑΣΜΙΡΗΣ.

χοῦσι σαθραὶ τινες ἀποδόθραι, ὅπου ἔρχονται αἱ γυναῖκες τῶν χωρίων νὰ πλύνωσι τὰ ἀπρόρρουγά τῶν συνήθως δὲν μεταχειρίζονται εἰς τοῦτο σάπωνα, ἀλλὰ τὰ καθαρῖζουσι διὰ ξυλίτων κοπᾶνων ἢ καὶ κτυπῶσαι αὐτὰ κατὰ τῶν πατρῶν· ἐνοσῆται ὅτι τὸ κανὸν ὑπάκειται εἰς φθορὰν σύντομον. Περὶ τὴν μεσημέριαν προσημασιζόμεν, ἀφ' οὗ αἱ λέμβοι προσδεθήσαν πρὸς ἀλλήλας. Μετὰ μεσημέριαν διερχόμεθα πρὸ τοῦ χωρίου Ἀθαντιπούρ, ἐνθα σφύονται τὰ εἰρηπία ναοῦ, οἰκοδομηθέντος, ὡς λέγεται, περὶ τὰ τέλη τῆς 9^{ης} μ. γρ. ἑκατονταετηρίδος, κατὰ τοὺς χρόνους ὀθλ. τοῦ Ἀθαντιβέρμα, τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς κασμιρανῆς δυναστείας τῆς Οὐδπάλα. Ἐν γένει δὲ ὅλοι αἱ οἰκοδομαὶ τοῦ χωρίου τοῦτου ἀνήκουσιν εἰς τὸν πλοῦσιον ῥυθμὸν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν. Τέλος περὶ τὰς 7 τῆς ἑσπέρας φαίνεται μακρόθεν τὸ ὄρος Τακτί-Σολιμάν, τὸ ὑπερκαίμενον τῆς πρωτεύουσῆς (Σριναγάρ). Ἐπὶ τοῦ ὕψωματος τούτου κεῖται κομψὸς ἰνδικὸς ναὸς (θρα τὴν εἰκόνα). Ὅποια χαρὰ! Ἐφθάσαμεν· αἱ ἐρήναι τοῦ ποταμοῦ μᾶς φαίνονται ὠραιότεραι, τὰ περίχωρα τερπνότερα καὶ ἡ τοποθεσία ῥομαντικώτερα.

(Ἔσται συνέχεια.)

ΙΝΔΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙ-ΣΟΛΙΜΑΝ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 19. LEIPZIG.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἑσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὅποια δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗ ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΪΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαῖδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγγαπώρης τῆ α'. ἐκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαῖδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῆ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανύει 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξύ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἐκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαῖδ καὶ τὴν Συρίαν).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἐκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλάξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

Τὴν Τετάρτην (ἐκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῆ 6 μ. μ. εἰς Φιόμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκλων, Καλάμας, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῆ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

Εἰς ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μελιτῆς (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιουμίου καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς **ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ** τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἐκάστης ἑβδομάδος.

Πλειότερας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστη Διεθνοῦσι καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λοῦδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

120

Τὸ κηπουρικὸν κατάστημα τοῦ κ. J. C. SCHMIDT ἐν Ἐρφούρτῃ τῆς Γερμανίας, γνωστότατον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σπόρων καὶ φυτῶν, συνέλαβεν ἰδέαν ἐπιτυχῆ καὶ πρωτότυπον· κατασκεύασε δηλ. κιβωτίδια κομψὰ ἐκ χαρτονίου, ἐν οἷς ἐπὶ ἐκάστου εἶδους σπόρου ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου ἄνθους ἢ λαχανικοῦ, μετὰ περιγραφῆς ἐν διαφόροις γλώσσαις. Τῶν κιβωτιδίων τούτων τὰ μὲν περιέχουσι σπόρους ἀνθέων 12 εἰδῶν, τὰ δὲ λαχανικῶν 25 εἰδῶν. Αἱ τιμαὶ εἶναι μέτριαι. Τὸ κιβωτίδιον ὑπ' ἀρ. στ. κοστίζει φρ. 1.75 (ἢ 4 κιβωτίδια φρ. 6)· τὸ ὑπ' ἀρ. ε'. φρ. 2 (ἢ 4 κιβ. φρ. 7)· τὸ ὑπ' ἀρ. α'. φρ. 5 (δύο κιβωτ. φρ. 9)· τὸ ὑπ' ἀρ. β'. φρ. 5 (3 κιβωτ. φρ. 13). Ἀπευθυντέον πρὸς τὸν κ. J. C. Schmidt ἐν Erfurt (Γερμανία).

ENGLISCHE BISCUITS
von F. Krietsch, Wurzen/S
anerkannt vorzüglicher Qualität in 100 verschiedenen Sorten.
Zusserfortimente zu 3, 6 und 9 Mark empfohlen. Preisarten sowie Preisliste oder Beschaffenheit, Fräglichkeit und Verwendung der Biscuits werden auf Wunsch franco übersandt.

ΑΓΝΗΣ ΣΜΙΘ

ΒΛΕΜΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ·

Τριχυμία ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ — Πρῶται ἐντυπώσεις ἐν Ἀθήναις — Ἐν Ἀθήναις — Τὸ Σούνιον καὶ ὁ Ὑμηττός — Ὁ Μαραθῶν καὶ ἡ Αἶγινα — Ὁ Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου καὶ ἡ Ἀκροκόρινθος — Αἱ Μοκῆναι καὶ ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς — Ἐν Σπάρτῃ — Παρὰ τὸν Ταύγετον — Ἐπὶ τῆς Ἰθώμης — Τὸ Πάσχα ἐν μονῇ — Ἀπὸ τῆς μονῆς εἰς Κρέκι — Ἐν Ὀλυμπίᾳ — Ἀπ' Ὀλυμπίας εἰς Μέγα Σπήλαιον — Ἐκδρομὴ εἰς τὴν Στύγα — Ἑλληνικὴ φιλοξενία — Δυσχέρειαι — Θύελλα ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ — Ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ εἰς Κέρκυραν — Ἡ γλῶσσα καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων — Τρόπος τοῦ περιπεδεῖν ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Μετάφρασις I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

Τὸ παρὸν βιβλίον, ἐκ 16 τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μεγάλου 8ου συγκείμενον, καὶ περιέχον πολλὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ χάρτην τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντα, ἐξεδόθη κομψῶς καὶ πολυτελῶς δεδεμένον.

Τιμὴ Φράγκων 7.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

Γ. Μικονίου διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ W. DRUGULIN 1885.

Ἐβρηται παρὰ τῷ τυπογραφεῖῳ W. DRUGULIN ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ἐπιχειροῦντες προσεχῶς νὰ ἀγάγωμεν εἰς φῶς τὸ πρῶτον τῆς Γερμανικῆς γλώσσης Συντακτικὸν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, οὗ ἡ παντελής ὡς μὴ ὄφελον ἑλλείψεις πασίγνωστος ἤδη τυγχάνει οὕσα, ἐξαιτούμεθα πρὸς τοῦτο τὴν ὀλίκην παντὸς φιλομούσου ὁμογενοῦς συνδρομῆν.

Τὸ ἔργον τοῦτο, ὡς οἶόν τε εὐμεθόδως ἐπεξεργασμένον μετὰ θεμάτων Γερμανικῶν τε καὶ Ἑλληνικῶν, μικρῶν διαλόγων καὶ διαφόρων ἀναγνωσμάτων Γερμανικῶν, ἐν τέλει δὲ καὶ λεξιλογίου Ἑλληνο-Γερμανικοῦ, ἐκδίδεται εἰς ὄγδοον· εἰς 13 δὲ τυπογραφικὰ φύλλα ἀνερχόμενον, τιμᾶται μαρκῶν 3.

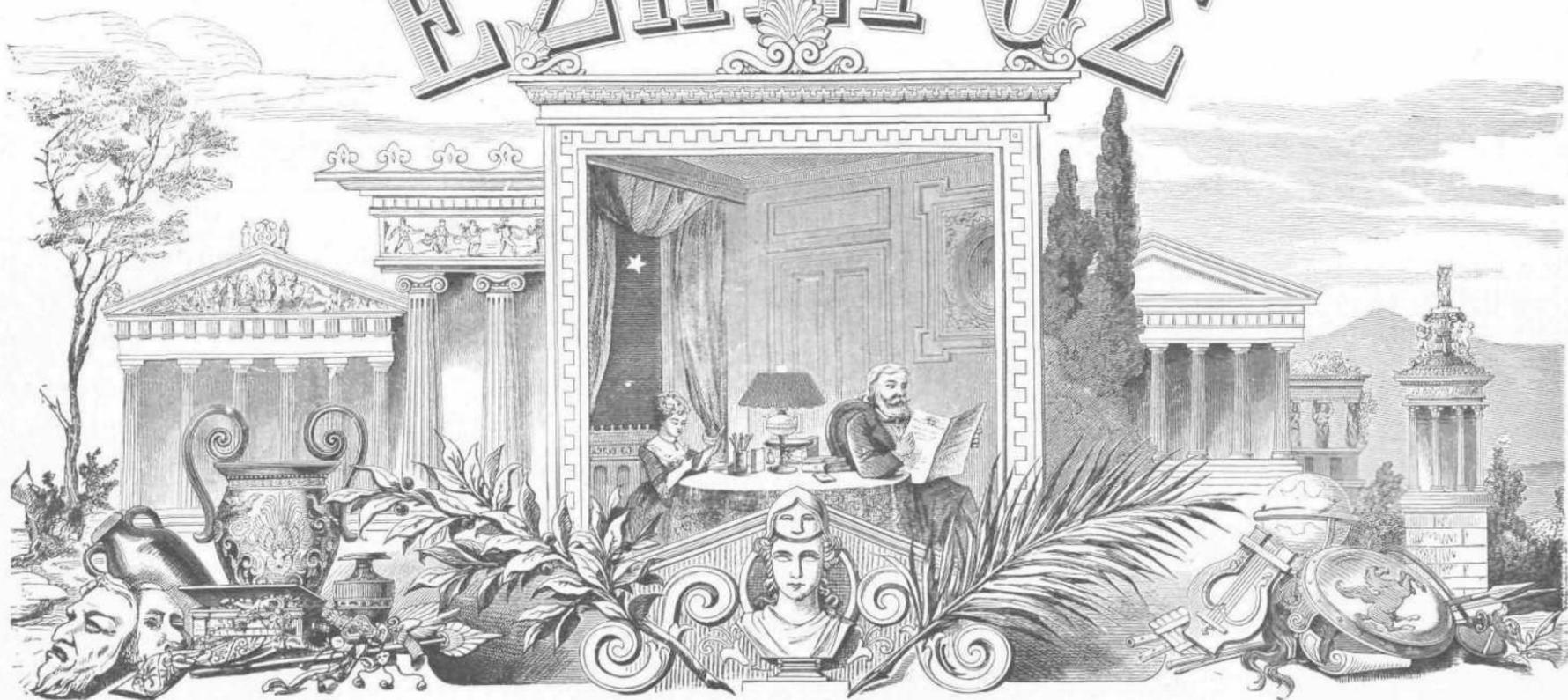
Ἐν Λειψίᾳ κατὰ Φεβρουάριον 1885.

Δ. Η. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ.

Συντάκτης· Δρ. I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλείον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Δ΄.

Εκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῆ 15/27 Ἀπριλίου 1885

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρόνον.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

ΑΡ. 96.

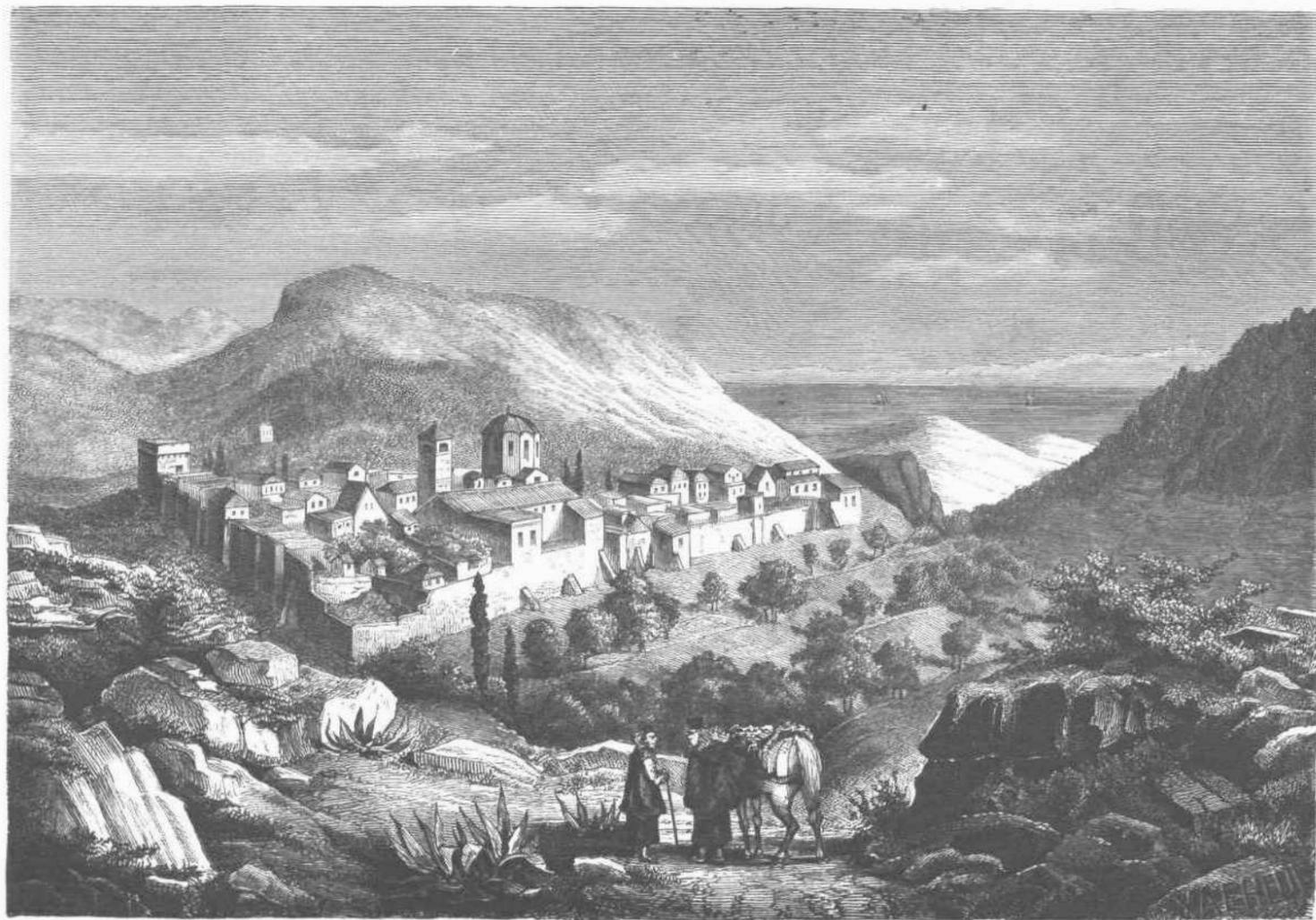
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ νῆσος Χίος (συνέχεια). — Περὶ τοῦ κόσμου τῶν ἐξελικόμενων ζώων (συνέχεια). — Ἡ Λάραξ ἐν Κύπρῳ. — Περιήγησις Παρισίων Κτιρίων ἀπὸ τῆν Καμίσην τῶν Ἰνδιῶν (συνέχεια). — Ποίησις Βακχικόν. Λίθη. — Τὸ ναυτικόν τῆς Ἑλλάδος. — Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Φάουστ. — Ἡ φοιτικὸς νύξ. Διήγημα (συνέχεια). — Ἡ ἐργασία

τῶν σφικῶν. — Βιβλιογραφικά. — Διάφορα. — Αἰτήματα καὶ λύσεις. — Γραμματοικεῖαι.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ νῆσος Χίος (ἡ Νέα Μονή). — Ἡ φώκη. — Ἡ Λάραξ ἐν Κύπρῳ. — Ὁ μαχαργιάς μετὰ τῶν αἰλικῶν του. — Ὁ Ναπολέων καὶ ὁ Goethe ἐν Ἐρφούρτη. — Τὸ ναυτικόν τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ πόλις Σριγαρά. — Αἱ σφίκες.

Ἡ ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ (ἡ Νέα Μονή).